

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 204—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetés díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádióna gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 15. szám.

1934. április 15.

„A válság mélypontja elmúlt” mondotta a pénzügyminiszter költségvetési beszédében

Imrédy Béla pénzügyminiszter április 6-án nyújtotta be a képviselőházban az 1934—35. évi állami költségvetést és ezzel kapcsolatban több, mint két óráig tartó beszédet mondott. A pénzügyminiszter hatalmas exorzéjából — melyben kitért a magyar gazdasági élet minden vonatkozására — az alábbi részleteket közölte:

A miniszter beszéde

— A gazdasági válság már három-négy esztendeje tart, úgy hogy nem lehet átmeneti időnek nevezni. Ennek az következménye, hogy bizonyos kiadások, amelyek átmenetileg törölhetők voltak, ismét parancsolólag jelentkeznek. Súlyos terhek és igények jelentkeznek az egész vonalon, úgy hogy azt a tempót, amelyet a kiadások csökkentése terén eddig követünk, nem lehet folytatni.

— Az új költségvetésben a kiadások összesen 1.150.7 millió pengőre, a bevételek 1.084.6 millió pengőre rugnak, tehát 66 millió pengős deficittel kell számolnunk. Ennek a deficitnek a fedezéséről, természetesen gondoskodni kell és majd az appropriációs (megajánlási) javaslatnál kérek felhatalmazást a megfelelő hitelműveletek végrehajtására, ami nagyrésztben abból fog állani, hogy a külföldi tartozások számlájára befizetett összegeket kincstári letétjegyekkel cseréljük fel, amit remélem, hogy a külföldi hitelezők megértéssel fognak fogadni.

— Az előző évi költségvetéssel szemben a deficit 10.1 millió pengővel kevesedett, amit a kiadások csökkenése eredményezett. A kiadások csökkenése két okra vezethető vissza: egyrészt csökkent a dollár és a font árfolyama, másrészt sikerült a külföldi hitelezőknél kedvezőbb kamattételeket elérnünk.

Ezután rámutatott a miniszter arra, hogy 860.000-re tehető azoknak a száma, akik az állam révén jutnak fizetéshez, ami a lakosság tíz százalékát jelenti. Az összes nyugdíjterhelés 228 millió: az ország minden lakosa tehát évente 26 pengőt ad le a jövedelméből az állami nyugdíjasok számára, ami rendkívül súlyos szociális terhelés. A személyi kiadások az összes kiadások 51.2 százalékát teszik, ami a racionalizálás folyamatát nehéz feladat elé állítja.

— Az államadósságok összege összesen 1.800 millió, amelyből 1.232 millió a külföldi tartozás és 570 millió a belföldi. A transzferalapból felvett 30 milliós beruházási kölcsönből 15 és fél millió fogyott el idáig utépítésre, hidak építésére, pénzügyi beruházásokra, államasuti és mezőgazdasági beruházásokra, a másik 15 millió felhasználására pedig folytató-

lagosan kerül a sor. Ezután arra utalt, hogy szükség van az adóreformra, amelynek az előmunkálatai folynak. Sor kerül az ingóvagyon megfelelő megadóztatására. Végül a kivétel terén olyan egyszerűsítéseket tervezünk, amely megkönnyíti a hatóságok munkáját és növeli a közönség kényelmét.

A miniszter ezután sorra ment az egyes tárcaikon, részletesen foglalkozva azok költségvetésével, majd áttért az üzemekre. Ezután így folytatta beszédét:

A javulás kétségtelen jelei

— A költségvetés felállításánál a teljes realitás és az őszinteség és minden önámítás kizárása vezette a kormányt, úgy hogy bizonyos haladás érezhető az egyensúly felé. A világ-gazdasági helyzet bizonyos fejlődést,

Mussolini olasz miniszterelnök magyar diákok közt, fején Boeskey-sapkával
A magyar diákok küldöttsége Rómában a fasiszta-diákszervezeteket látogatta meg

határozott javulást mutat. A tőkeképződés megindult, a nyersanyagok ára emelkedett.

— A mi helyzetünkre nézve pedig őszintén, férfiasan be kell vallanunk, hogy nem nagyon kedvező. Nemzeti jövedelmünk még mindig rendkívül alacsony. Az áralakulás az elmúlt évben szintén nem volt kedvező. A legutolsó hónapok azonban reménysugárral kecsegtetnek és a málypnt 1933 december hónapjában elmúlt. A mezőgazdaság helyzetét lényegesen enyhítette a jó termés. Változatlanul folytatni fogjuk a mezőgazdasági termények elhelyezésére irányuló küzdelmet. Az ipar helyzete valamivel kedvezőbb. A munkanélküli munkások száma 32.165-ről az idén februárban 27.148-ra esett vissza. Az áruforgalom január és február hónapokban 30 százalékkal emelkedett. A kereskedelemben érezhető a jobb ipari foglalkoztatásnak a hatása. A bankok mérlegei a hitelügyek terén további konszolidációról tesznek tanúságot. Emelkedik a fogyasztás is, növekedett az utóbbi hetek folyamán a dohánnyjövődék bevétele, valamint magasabb lett a cukorfogyasztás: ezek kétségtelen jelei a javulásnak és a nemzet töretlen erejű élniakarásának.

A kormány utja: munka, takarékoság és tisztesség

— Azt hiszem, az objektív kritika mindebből részt fog juttatni annak a politikának, amelyet a kormány folytat és amely józanul, realitásokkal számolva, jelszavaktól meg nem szédülve, sőt a népszerűtlenségtől sem riadva vissza, halad az utján: a munka, a takarékoság és a tisztesség pillérein. A kormányzat egyik legfőbb tevékenysége a külkereskedelmi szerződések megkötésében nyilvánult meg. Ennek az eredménye, hogy 80 millió pengővel aktív volt az 1933. évi kiviteli mérlegünk, ami a háború óta, az 1930-as év leszámításával, a legjobb eredmény.

— A telepítési munkálatok előkészítő munkái már folynak és az első lépés volt erre az a kihasított 10 millió pengő, amely elővásárlási célokra jut. A miniszter ezután hangoztatta, hogy életképes iparra az országnak szüksége van és itt a kormányának az a feladata, hogy árszabályozó tevékenységet fejtessen ki. Ezután a kisiparosok helyzetéről beszélt a miniszter. Majd megállapította, hogy a devizagazdálkodásunk továbbra is szigorúan korlátozott kell, hogy legyen.

A miniszter ezután rámutatott arra, hogy nincs szükségünk beteges pénzszaporítási teóriákra. Szükségünk van arra, hogy a nép kívánsága és kérése szót találjon a Házban, de nincs szükségünk néptribunokra, akik kint hangosan talán azt hirdetik, hogy nem kell adót és kamatot fizetni.

Csak arra van szükség, aki velünk együtt dolgozik és segít megalkotni azt a társadalmi rendet, amelyben minden munkáskéz megtalálja a helyét.

A pénzügyminiszter beszédét óriási taps és hosszantartó éljenzés követte.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház április hó 5-iki, csütörtöki ülésén befejezték a *műegyetem átszervezéséről* szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A javaslatot a Ház megszavazta.

Az április hó 6-iki, pénteki ülésen Imrédy Béla pénzügyminiszter benyújtotta az 1934—35. évi állami költségvetést és elmondotta nagyszabású expozéját.

(A pénzügyminiszter beszédét lapunk vezetőhelyén közöljük. A szerkesztő.)

A pénzügyminiszter beszéde után Szinnyei-Merse Jenő előadó ismertette a középiskolai reformról szóló törvényjavaslatot, mely egységes szellemű középiskolát teremt: a magyar gimnáziumot.

A Ház április 7-én, szombaton és április hó 9-én, hétfőn nem tartott ülést.

Gömbös Gyula miniszterelnök üdvözlése

Nógrád- és Hont vármegye törvényhatósági bizottsága április hó 6-án Balassagyarmaton rendkívüli közgyűlést tartott, melyen üdvözölték Gömbös Gyula miniszterelnököt sikeres római tárgyalásaiért.

Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén a törvényhatóság háláját és elismerését fejezte ki a miniszterelnök munkássága iránt.

Csanád-Arad-Torontál vármegye törvényhatósági bizottságának április hó 9-én tartott ülésén nagy lelkesedéssel fogadták a miniszterelnök üdvözlésére vonatkozó indítványt.

Kecskemét város törvényhatósági bizottsága április hó 9-én tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel üdvözölte a miniszterelnököt Rómában folytatott nagyjelentőségű tárgyalásaiért. Sándor István független kisgazdapárti képviselő azt hangoztatta, hogy a miniszterelnök külpolitikai kérdései pártkülönbség nélkül minden magyar ember elismerését és háláját vívták ki.

MINDEN UJ

ELŐFIZETŐ

a falusi polgár táborát erősíti!

VILÁGKRÓNIKA

A genfi leszerelési értekezlet elnöki tanácsa április hó 10-én összeült és közel nyolc hónapos szünet után az értekezletet május hó 23-ára összehívta. Az értekezletet mult évi október hó 14-én Németország távozása robbantotta szét.

A nemzeti munka fasiszta ünnepét, április hó 21-ét, fényes keretek között ünneplik meg Olaszországban. A fasiszta társadalombiztosító intézet 60.000 kiszolgált munkásnak adja át ezen a napon nyugdíjigazósítványát.

A román vasutigazgatóság rendeletet adott ki, melyben mintegy ezer vasutat az oláh nyelvből vizsgára rendel.

A Manchester Guardian című angol lap egyik legutóbbi számában azt írta, hogy az elmúlt tizenöt év megmutatta, hogy a volt osztrák-magyar birodalom területén teremtett rend nem rend, hanem rendtelenség. A békeszerződésekben lefektetett európai rend idejét multa és teljesen kifordult sarkaiból.

Bukarestben katonai összeesküvést lepleztek le, melynek résztvevői állítólag Károly román király, mások szerint a király barátnője: Lupescu asszony ellen merényletet készítettek elő.

A veszettség elleni kötelező eboltások

Kállay Miklós földmivvelésügyi miniszter a veszettség elleni oltás szabályozása ügyében kiadott régebbi rendeletét hatályon kívül helyezte és az oltást a következőképpen szabályozta:

Az ebek körelőző oltását az eb birtokosa által szabadon választott gyakorlatra jogosult bármely állatorvos végezheti. A veszett állat által megmárt, vagy vele érintkezett ebet csak a miniszter előzetes engedélyével és kizáróan hatósági vagy egyéb közszolgálatban álló állatorvos oltathat. A megmárt, vagy veszett állattal érintkezett fertőzésgyanús eb és macska kivételével, más háziállatot előzetes engedély nélkül is lehet oltani, de ezeket az állatokat, csak hatósági, vagy egyéb közszolgálatban álló állatorvos oltathatja. Az állatorvos az oltás megtörténtét köteles a helyi állategészségügyi hatóságnak azonnal bejelenteni.

Az állatok őrzésénél használt ebeknek betegség ellen való kötelező eboltása tárgyában kiadott korábbi rendelkezés is olyképpen módosul, hogy az eb birtokosa szabadon választott, tehát magánállatorvossal is beoltathatja ebét. Ha azonban a megszabott határidőig önként be nem oltatja, akkor az oltást már csak a hatósági állatorvos végezheti.

A bukaresfi erkölcsi igazság...

Maniu és Titulescu urak együttes támadással védekeztek a revízió ellen április hó 4-én a román kamarában. Maniu képviselő ur interpellált, Titulescu külügyminiszter ur pedig válaszolt rá. Maniu képviselő ur megállapította, hogy a trianoni szerződés nem csatolt Romániához magyar területeket s hogy Erdélytől nem szakíthatók el határszéli városai. Titulescu külügyminiszter a római találkozóra vonatkozóan megállapította, hogy abban Olaszország csak kibás, de Magyarország bűnös. És minden kétséget kizáróan leszögezte, hogy Trianonban nem kötöttek kényszerbékét, hiszen a magyar küldöttség ott volt és bizonyítékait is előterjesztette. Az „ösi” román bírtokok dicső védelmezője beszéde végén Róma felé igyekezett aranyhídat építeni s Ausztriát is nagylelkűen megecírógatta. A hősiés oláh lelkeket emelgető két beszéd napnál világosabban bebizonyította, hogy Trianonban erkölcsi igazság érvényesült. Az elvakult oláh mesterkedés ellen, amellyel a világ szemébe igyekeztek port hinteni, Kánya Kálmán magyar külügyminiszter a sajtó útján, Somssich László gróf a felsőház április 5-iki ülésén, Dési Géza pedig ugyanazon a napon a képviselőházban tiltakoztak. Nem kell ismételnünk, hogy a valódi tényeket ismerő magyar politikai kiválóságok milyen választ adtak a vakmerő oláh ferdítésekre, hiszen akár melyik magyar harmadik elemista is könnyen megfelelt volna rájuk. Mert az az erkölcsi igazság, hogy Trianonban érvényesült, éppen annyira nem, az, mint a Maniu és Titulescu urak — hazudozásai... Rosszul festhet az a trianoni „erkölcsi igazság”, ha ilyen bukaresti megerősítésekre szorul. Valami baja lehet, mint az egyszeri ember lovának, amikor a bőrét hátán hozta haza. Nehéz abba újra életet lehelni. Csak elpatkolt ló az, amelyre a bőrét hiába akarják visszahuzni. Nem ülhet már a nyergén senki, aki eddig hősiködött rajta. Más „erkölcsi igazságok” táltos lovai robognak már szerte Európában...

Filléres gyorsvonatok

A MÁV, 500 utas jelentkezése esetén, április hó 15-én, vasárnap az alábbi filléres gyorsvonatokat helyezi forgalomba: 1. Budapestről Kőszegre. A menettérti jegy ára Győrbe 3 pengő 50 fillér, Kőszegre 5 pengő 50 fillér. 2. Budapestről Miskolcra, Sátoraljaujhelyre. A vonat az utasok fel- és leszállása végett Sárospatakon és Szerencsén is megáll. A menettérti jegy ára Miskolcra 4 pengő, Sátoraljaujhelyre 5,30 pengő. 3. Budapestről Eger, Gyöngyösre. A menettérti jegy ára Gyöngyösre 2 pengő 40 fillér, Egerbe 3 pengő 30 fillér.

Felerészben már a világhírű nemesített búzát vetették el a gazdák

Négy millió métermázsza legjobb minőségű búzatermést remélhetünk ezidén

Az országszerte megindult „magyar búzacсата” eredményéről és jövőjéről számoltak be április hó 8-án, a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület ünnepi közgyűlésén, amelyen a földmivelésügyi miniszter képviselőiben Barcza Ernő dr. földmivelési államtitkár is megjelent. Fischer Béla alispán üdvözölte Barcza államtitkárt, valamint a megjelenteket és rámutatott arra, hogy a magyar buza világhírűnek helyreállításáért folytatott hősiés küzdelemben Baranyavármegye mily nagy mértékben vette ki részét. Meleg köszönetet mondott Manninger Adolf jószágigazgatónak a bányai 1201-es buza baranyamegyei elterjesztéséért és Gullner Elemér gazdasági főfelügyelőnek, akik munkájukkal és lelkesedésükkel öt év alatt elérték, hogy a vármegyei búzatermő területek 42 százaléka már a kitűnő bányai búzával van bevetve.

A megnyitó után Barcza Ernő államtitkár tartotta meg előadását. A magyar buzanesítés 1900-ban, —

harmincnégy évvel ezelőtt — kezdődött rendszeresen. A világháború, a forradalmak és a kötött gazdálkodás megállították a munkát, a háború után pedig az európai államok önállósra való törekvése és a tengerentúli buza versenyé miatt annyira megnehezült a magyar buza értékesítési lehetősége, hogy a gazdák a búzába vetett hite megrendült és már komoly szakkörök foglalkoztak a szemtermelés csökkentésével és a kereskedelmi és ipari növények fokozottabb termelésének gondolatával. Amde a kereskedelmi és ipari növények kivétel a külföldi dömping révén még nehezebb, mint a búzáé. Ezért a földmivelésügyi kormányzat minden erejével a buza minőségének nemesítésére kellett törekednie. Ezt a nagy munkát az e célra felállított Növénynemesítő Intézet és a Gabona- és Lisztiskészleti Állomás felállításával, valamint a szaporító gazdaságok létesítésével végezte el. 1931 őszén már sikerült megteremteni négy kiváló fajta, nemesített magyar búzát, amelyek közül a legkiválóbb: a Baross László által kitermelt 1201-es bányai buza, a tavalyi kanadai mezőgazdasági világkiállításon „a világ első búzájának” bizonyult. Mert míg a világhírű Manitoba I. sikértartalma 32,8 százalék, a bányai 47 százalék! A Manitoba I. átlagos fajsúlya 83—84 kg, a bányai pedig 85—86 kg volt. Most azután sor kerülhetett az egységes búzatermelési kerület végrehajtására. Örömmel kell megállapítani, hogy országos átlagban már mintegy 50 százalékban a minden próbát kiállt, megnemesített és világ-sikert elért búzát vetették és pedig a két bányai és a két Székács-féle magvat. Hozzávetőleges becslés szerint a folyó évi aratásnál 4 millió mázsza olyan legjobb minőségű búzával fogunk rendelkezni, amely a gyengébb minőségű búzák feljavítására lesz alkalmas. És alapos remény van arra, hogy 2—3 év múlva Magyarország teljes búzatermelése egységes és kiváló minőségű lesz.

Barcza államtitkár előadása után Manninger Adolf gazdasági főtanácsos arról tartott előadást, hogy jó előveteményezéssel és a talaj nyári nedvességének megőrzésével hogyan lehet a magyar gazdának olcsón jobbat termelnie. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Fischer Béla alispán a búzaértekezletet berekesztette.

Két király dédunokája — borkereskedő

Képiünk Ferenc József magyar király és II. Lipót belga király dédunokáját Windischgrätz Ernő herceget ábrázolja, akinek Bécsben jól menő tokaji borkereskedése van.

GAZDAÉRDEK

Választra állította a földművelésügyi miniszter a gazdatársadalmat abban a husvéti cikkében, amelyet az Országos Központi Hitel-szövetkezet hivatalos lapjában, a Magyar Szövetkezés-ben olvashattunk. Azt mondta, hogy a gazdatársadalomnak választania kell, vajjon az önkéntes társulás és az önszervezés alapján, tehát saját szövetkezetei után kívánja-e a termésértékesítést egységesen megszervezni, vagy az államra bizza, hogy a kényszerszertársulás kereteit felállítsa. Azt írta a miniszter, hogy az állam sokkal szívesebben látná az önkéntes társulást, de ha a gazdatársadalom erre nem hajlandó, nem marad más hátra, mint az állami beavatkozás és a kényszerszertársulás. Világosan és félre nem érthetően mondotta meg ugyanezt a pénzügyminiszter a költségvetési expozé keretében. Megmondotta, hogy az állam a gazdasági munka terén csak irányít és ellenőriz, de maga nem kíván gazdálkodni. Ha azonban a szervezés hiánya mutatkozik valahol, ott az állam nem fog bizonyos liberális jelszavakra hallgatni, hanem maga veszi kézbe az organizálást. Adva van, ezek szerint, a gazdatársadalom számára a választás joga. Vagy önmaga a saját szervezetsége révén kitermelt erővel csinál rendet és rendszert az értékesítés terén és vet véget a mai valóságos anarchiává fajult rendszertelenségnek, vagy pedig jön az elkerülhetetlen állami beavatkozás. *Hisszük, hogy a gazdatársadalom az önszervezés és önszervezés útját fogja választani!*

A pénzügyminiszteri expozéból kiolvashatja minden tárgyilagosan ítélő magyar ember azt a valóságot, hogy a kormányzat egész gazdaságpolitikájának tengelye ma a mezőgazdaság. Mindennél elsőbrendű és fontosabb célkitűzése az államnak az, hogy a mezőgazdasági terményeknek piacokat szervezzen. Azt is megmondotta a pénzügyminiszter, hogy a római tárgyalások anyagi előnyeit teljes mértékben a termelők számára kívánja a kormány biztosítani, anélkül, hogy a kincstár kockázatát növelné, vagy a fogyasztót megterhelné. Olyan célkitűzés ez, amely megköveteli, hogy a kormány egységessé tegye a mezőgazdasági termények értékesítését. Bármennyire hangoztatják is tehát egyesek a kereskedelem szabadságának jól ismert túlzó liberális jelszavait, a cél érdekében a kormány nem riadhat vissza attól, hogy központosított rendszert, illetve szövet állítson fel. A magyar gazdáknak sem szabad ettől visszariadni! Az a kérdés ugyanis, hogy a liberális jelszavak után induljunk-e, avagy a mezőgazdaság terményeinek tisztességes árakat igyekezzünk biztosítani?

Nem kétséges, hogy az utóbbi a fontos és még akkor is emellett kell állástfoglalnunk, ha ez a célkitűzés a kereskedelmi szabadságot többé-

kevésbé korlátozza. *Semmi sem lehet ugyanis ma fontosabb, mint az, hogy terményeinknek piaca és ára legyen!*
v. gy.

A gyapjutermelés háromnegyed részének értékesítését biztosította a kormány

A belföldi gyapju értékesítésére irányuló és hónapokon keresztül folyó tárgyalások most befejeződtek és az érdekeltségek előterjesztése alapján a földművelésügyi és a kereskedelmi miniszter között végleges megegyezés jött létre, amely biztosítani fogja egyrészt az ország juhtenyésztésének további fejlődését, másrészt az ország gyapjuszükségletének a belföldi termelésből való fokozottabb ellátását és egyúttal természetesen a gazdatársadalom számára a méltányos árakat is.

A gyapjuértékesítés új rendje nem szünteti meg a szabadforgalmat, a gyapju vásárlásához azonban bevezeti a gyapjuvételi jegyek rendszerét. A gyapjuvételi jegyen minden esetben fel kell tüntetni az eladó termelő és vásárló kereskedő vagy gyár nevét, lakhelyét, a termelés helyét, a gyapju minőségét és a ténylegesen kifizetett vételárat s ezeket az adatokat mindkét fél sajátkezű aláírásával igazolja. A bevásárlási árak mindenkori megállapítása érdekében héttagú becslőbizottság alakul, amelyben a gazdák részéről 2, a gyárosok részéről 2, a kereskedelem és földművelésügyi minisztérium részéről 1—1 megbízott foglal helyet, a bizottság elnöke pedig a Gyapjumínősítő Intézet vezetője: Schandl József egyetemi tanár lesz. A bizottság kétheti időközben, a külföldi gyapjujegyzések alapján, 30 százalékos felár hozzáadásával, minden minőségű gyapjura megállapítja a belföldi árakat és ezeket a Futura útján a községeti előjáróságok, a Hungya- és OKH-szövetkezetek, a mezőgazdasági kamarák, névvesszőlő értesítések, a rádió és a szaklapok igénybevételével közli az összes termelőkkel.

A vásárlás maga szabadon történik, a bizottság által megállapított bevásárlási árakat azonban annál is inkább meg kell fizetni a gazdáknak, mert a belföldi gyapjufeldolgozó ipar a kampány végéig 3 és fél millió kg gyapju átvételére kötelezte magát. Ebből a mennyiségből 2.8 millió kg. fésűsgyapju, 700 ezer kg pedig szövetgyapju. Az említett mennyiséget a gyárak egymás között felosztják és minden egyes gyár előre megállapított mennyiséget köteles felvásárolni. Ha a gyár közvetlenül veszi a gyapjút a termelőtől, akkor ezért köteles gyapjuvételi jegyet adni, közvetett vásárlásnál pedig a közvetítőtől el kell kérnie a gyapjuvételi jegyet.

Erre azért van szükség, mert a gyár egyrészt az eredeti fuvarlevéllel bizonyítja a gyapju megvásárlását, másrészt a vételi jeggyel igazolja, hogy a becslőbizottság által megállapított árat a gazda ténylegesen megkapta. Abban az esetben, ha a gyár nem fizette meg a megállapított árat, akkor a megvásárolt mennyiséget nem számítják bele a kontingensbe, sőt az illető gyár elveszti az állami kedvezményt és kizárják a közszállítási-sokból is.

Ezekkel az intézkedésekkel a belföldi gyárak megfelelő kötelezettséget vállaltak a gyapju felvásárlására és a méltányos árak megfizetésére, a közeli napokban kiadandó rendelet azonban gondoskodik arról is, hogy az exportra kerülő feleslegek kiszállítására utólagos elhárítsa az akadályokat. A hazai ipar vásárlásain kívül minden minőségi megkövettség nélkül, bárki szabadon exportálhat magyar gyapjút áruforgalmi pengő ellenében, köteles azonban bemutatni a gyapjuvételi jegyet az ellenőrző bizottságnak. Ha az ellenőrző bizottság megállapítja, hogy az exporttör a hivatalos árakat megfizette a termelőnek, akkor minden további nélkül külföldre lehet szállítani a megvásárolt gyapjút, ellenkező esetben azonban a kivitelt megtiltják.

Ezzel a rendezéssel a kormány a több, mint ötmillió kilogrammos belföldi gyapjutermelésnek közel hetven százalékára biztosított megfelelő árat, ami értékesítési lehetőséget, ami természetesen a fennmaradó mennyiség kedvező eladását is elő fogja mozdítani.

28 millió pengőt költöttek tavaly a külföldiek hazánkban

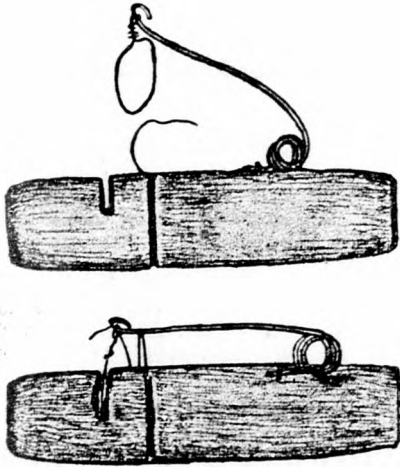
Sipőcz Jenő budapesti polgármester március havi jelentése az idegenforgalmi eredményekről is beszámol. Az idegenek száma 1933-ban 192.688 volt Budapesten, ezek a külföldi utasok 554.934 éjszakát töltöttek nálunk. Ebből a számból elesatolt területéről érkezett 31.067, távolabbi külföldről érkezett 70.869. A Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának számításai szerint az idegenek az utazási költségek és vidéki tartózkodási költségek beszámításával több, mint 28 millió pengőt költöttek Magyarországon.

Mit ábrázol ez a kép?

A VASÁRNAP harmadik pályázatának eredménye

A VASÁRNAP február hó 18-án megjelent 7-ik számában tettük közzé harmadik versenyünket: „Mit ábrázol ez a kép” címmel? A pályázaton hatvanhárom olvasónk vett részt; nevüket közöltük a március hó 18-án megjelent 11-ik számban.

Mi volt a pályázat célja? Az, hogy felhívjuk olvasóink figyelmét egy olyan eszközre, amellyel eredményesen írthatják a legnagyobb kártevők egyikét: az egeret, másnéven mezei pocokot. Hisszük, hogy ezt a célt a pályázat el is érte.

Az aláírás nélkül közölt fenti kép alatt foglalt helyet az első kérdés:

1. Mit ábrázol az aláírás nélküli kép?

A 63 pályázó közül egyetlen egy sem ismerte félre ezt az eszközt, csupán a készülék elnevezésében voltak eltérések. 45 pályázó egyszerűen egérfogónak, 3 csapdának, 1 egérfogócsapdának, 1 törccsapdának, 1 mesterséges egérfogónak, 1 önműködő egérakasztónak nevezte el és csupán 11 pályázó illette valóságos nevével, mely így hangzik: „Hohenheimi egérfogó.” Reméljük, hogy ezután a többiek is megjegyzik a készülék eredeti nevét.

2. Mire használjuk ezt a tárgyat?

Erre volt kíváncsi a második kérdés. A pályázók valamennyien azt válaszolták, hogy egér-, pocokfogásra, de tizenegyen hozzátették, hogy patkányfogásra is alkalmas. (Geröcs István, Bende Béla, Walter Antal, Redöcs Sándor, Jeney Vince, Antok Imre, Bakon Lajos, Rab János, Gergely Ferenc, Kormányos Ferenc és Reisinger Oszkár.) Akik eddig patkányfogásra nem használták, ezután próbálják ki erre a célra is. Csúsz arra ügyeljenek, hogy patkányfogásra nagyobb eszközt készítsenek.

Ifj. Cs. Nagy József pedig, aki szerint csupán háziegérfogásra alkalmas, tegyen vele kísérletet a mezőn és meglátja, hogy ott is beválik.

A harmadik kérdés így hangzott:

3. Hogy kell vele bánni?

Erre a kérdésre valamennyi pályázó — egyik rövidebben, másik részletesebben — leírta a hohenheimi egérfogó „használati utasítását.”

Végül a pályázat negyedik kérdése ez volt:

4. Hasznos holmi-e és ha igen, miért?

A pályázók számos oldalról megvilágították a hohenheimi egérfogó előnyeit. Így többen azt hangsúlyozták, hogy a pocok irtásának legolcsóbb módja (Reisinger Oszkár); sokkal olcsóbb, mint a székéneg (Mészáros András); olcsón, pár fillérért, sajátkezűleg, házilag elkészíthető, a leg egyszerűbb ember is meg tudja csinálni (ifj. Szabó István, Varga János, Wolf János, Hadi Horváth Gyula, Móritz István, Jeney Vince, Vörös Vince, Róka Gyula); egyszerű a kezelése, könnyű a vele való bánásmód (Geröcs István, Lázár Vilmos, Rab János, Móritz István, Róka Gyula, Jeney Vince); ott használhatjuk, ahova macskát nem ereszhetünk, pl. pince, kamra, méhes, szántó föld, stb. vagy ahol a macskának nincs járása, mert nem fér oda (Ohnmacht András, Geröcs István, Horváth József, Gabriél János, Szabó Lajos, Luptovics Lajos, Rab János, Róka Gyula, Menyhárt László Vince).

Legjobb egérfogó, írja Pájer Ferenc és Bende Béla; legalkalmasabb eszköz (Biró Pál; Garbóczy József); irtásra alkalmasabb, mint bármely szer vagy mérge; nem tesz kárt más jószágban, mint a mérge vagy csapófogók, az irtás biztos és veszélytelen (Walter Antal, Gergely Ferenc, Nagy M. János, Ambrus József). Igen sok egeret meg lehet vele fogni, mondja Kellár József; naponta 50—60 egeret elpusztít (Marcz József); rövid idő alatt igen sok egér vagy patkány kiírtható vele (Rab János, Ambrus József). Egyszerre többel is lehet dolgozni és így a munka gyors (Kardics Ernő); „30 darab fából és napraforgókóróból, farugóval ellátott, házilag készített egérfogóm van és egér csak vendégképpen jön néha a

Ajánló

szomszédodnak is a

VASÁRNAP-ot!

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hírneves

Reményi Mihály
hangszertelepe. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

tanyára, — írja Menyhárt László Vince, használható háznál, mezőn, gabona-, lucerna- és lóheretáblakon (Öreg Péter); természetesen a szabadban sok fogót: ötven-százat kell felállítani, de megéri a befektetést (Német Pál, Hadi Horváth Gyula), melyet ugyanis csak egyszer kell megtenni (Ambrus József).

Az elmondottakból kitűnik, hogy a pályázók a hohenheimi egérfogót kipróbált és kitűnően bevált eszköznek tartják. Két pályázó azonban nem osztotta hatvanegy társa véleményét. Ugyanis ifj. Kovács József (Somogyegres) és Pletzer Nándor (Adony) azt írták, hogy ennél az egérfogónál van jobb és egyszerűbb eszköz is. Nyomatékosan kérjük mindkettőjüket: közöljék velünk az általuk használt egérfogók leírását, hogy megismertethessük azokat olvasóinkkal.

Tíz jutalom

A hatvanhárom pályázó közül sorszással választottuk ki a jutalmazott előfizetőket.

Tíz nyertes névsora az ábécé sorrendjében itt következik:

Ambrus József (Kémes),
Ficzere Pál (Borsodivánka),
Gergely Ferenc (Oroklán),
Kardics Ernő (Gógánfa),
Ifj. Lévai György (Hevesveze-kény),
Luptovics Lajos (Mezőkovács-háza),
Menyhárt László Vince (Jászapáti),
Öreg Péter (Békés),
Reisinger Oszkár (Szarvas),
Róka Gyula (Ispánk).

A pályázat jutalmát: egy-egy értékes mezőgazdasági szakkönyvet, rövidesen eljuttatjuk a nyertesek címére.

A negyedik pályázat résztvevőinek névsorát jövő heti számunkban teszünk közzé. Annyit máris elárulunk, hogy erre a versenyre olvasóink igen szép számban küldötték el parancsaikat. m. e.

ELADNÉK — VENNÉK

Ezt a rovatot lapunk minden előfizetője igénybeveheti, teljesen ingyen. Előfizetőink többször is élhetnek ezzel a kedvezménnyel, de egy bizonyos tárgyra vonatkozólag csakis egyszer tesszük közzé az adatokat. A beküldött adatok csupán a legszükségesebb tudnivalókat tartalmazzzák; mintául szolgálhatnak az alanti közlések. Annak, akit a közlés érdekel, mert vagy eladni, vagy venni akar valamit, nem a laphoz, hanem közvetlenül a megadott címhez kell fordulnia.

ELADNÉK:

Eladnék egy motorral is hajtható **járgánycséplőt**, mely átalakítható répamag, bab, muhar, stb. cséplésre. Eladnék 30 cm átméretű kövel, fűgököves **darálót**; acéltárcsás **járgánydarálót**, **járgánytételt**, **szijkereket**, **lokomobil lendítőkereket**, **faállványos körfűrészt**, **vályogsajtót**, **mütrágyaszórót**, **csöveskukoricadarálót**. Cím: *Zachariás Béla ny. jegyző, Magyarbánhegyes, Csanád-m.*

Eladnék 30 mm jöminőségű **petrezselymet** és 5 mm **sárgarépat**. Cím: *Csonka Tamás, Kiscsákó, Ujpuszta 128. szám, Békés-m.*

Eladnék egy jókarban levő, 16-os kaliberű, kakasos **Piper és Herstalt** belga gyártmányu **vadászfegyvert** 50 pengőért. Cím: *Gál István, Csanytelek, Pusztaszeri-ut 304. szám, Csongrád m.*

Eladnék 100 pengőért egy **önműködő gabonatisztító csigás készüléket**; a triór majdnem új; mindenféle mag osztályozható vele; esetleg elcserelelném egy jókarban levő könnyű ket-tős ekéért. Cím: *Kovács János, Hosszszuhetény, 39. házszám, Baranya m.*

Eladnék egy két és fél éves, vöröszőrű, fajtisza, magyar **vizslakutyát**; apja, anyja díjazott, a vizsla betanított, minden vadhoz alkalmas vadász. Cím: *Simon Viktor, Alsópáhok, Zala-m.*

Eladnék egy 158 füzetből álló, 26.604 oldalas regényt; címe: **„Varsó hóhéra”**; szöveg között többszáz kép; füzete eredetileg 12 fillérbe került, most átadnám negyed áron. Cím: *Szakál József, Kerca, Vas-m.*

Eladnék egy országos méretű, jókarban levő, 16 méhcsaládra való **kap-tárt**; eladnék egy könnyen kezelhető, szij-hajtásu **pergetőgépet** és eladnék **bödönöket**. Cím: *idősb Juhász József, Kömlő, Rákóczi-ut 62. Heves-m.*

Eladnék 2 darab **kost**; az egyik 3 éves, suta, vastaggyapjus, ugynevezett 4 ujjnyi parasztgyapjus; a másik finomszőrű, 2 ujjnyi gyapjus, 3 éves ürüszarvu. Cím: *Czeczkó József, Márianosztra, vasutállomás Szob, Nógrád-m.*

Eladnék egy darab Eberhardt-gyártmányu háromvasu **traktorekét** jó állapotban. Cím: *Petőcz János, Epöl, up. Bajna, Esztergom-m.*

Eladnék betegségmentes méhésze-temből májusi **rajokat** 10, júniusiakat 8 pengőért, 1.20 kg-ként, élősulyban, bérmentes szállítással és ládával együtt. Cím: *Kazsoki István, Alap, Lenke-major, Fehér-m.*

Eladnék egy darab **óriási pekingi kacsa-gácsért**, négy darab **tojót**, most is tojnak. Eladnék világos **Sussex tyuktojásokat**; a tyukok a most le-zárult mezőgazdasági kiállításon első díjat nyertek. Cím: *vitéz Mészáros András tanító, Csongrád, Uri-utca 24.*

Eladnék egy 1200 mm-es, MÁV-gyártmányu, jókarban levő **cséplő-gépet**. Cím: *Pető József, Mezőkövesd, III., Rozmaring-ut 6., Borsod-m.*

VENNÉK:

Vennék egy „Első magyar gazda-sági”-gyártmányu kombinált **here-fejtő-készletet** 1100-as cséplőhöz; vennék egy 6 lóerős **darálót**; esetleg motorral. Cím: *Petőcz János, Epöl, up. Bajna, Esztergom-m.*

Vennék jókarban levő, használt **szecskavágót** 2—3 lóerős járgány-nyal; vennék egy kuthoz való **szivattyút**. Cím: *Lehóczky Pál, Tót-kömlös, IV., 182. sz. Békés-m.*

Vennék 8-as, Shuttleworth-gyárt-mányu lokomobilomra jó állapotban levő **magánjáró felszerelést**. Cím: *ifj. Dienes Lajos, Parasznnya, Tatra-utca 12. Borsod-m.*

Vennék egy törzskönyvezett szü-lőktől származó, tisztavérű, igen szép 8—10 hetes **berkshire-i malacokat**. Cím: *vitéz Mészáros András tanító, Csongrád, Uri-utca 24.*

Vennék egy névleges 6 lóerős, MÁV-gyártmányu, tíz évesnél nem régiebb, hibátlan **gőzmagánjárót**; szén-, fa-, szalmafutásra alkalmas. Ha a gép nem régi, lehet huzatós is. Vennék továbbá egy jókarban levő **kukoricamorzoslót**. Cím: *Fü-löp Imre, Kondorostanya 298. szám, Békés-m.*

Vennék egy jókarban levő, ki-sebbfajta **huzatós járgányt**: Cím: *Molnár Ferenc, Csorna, Hunyadi-utca 41. szám; Sopron-m.*

Vennék a közelből jókarban levő **szőlőprést** és **szőlőzuzót**, jutányos áron; vennék egy jó állapotban levő 500 liter ürtartalmu **kádat**. Cím: *ifj. Nagy István, Szendrő, Borsod-m.*

Elcserelelném háromnegyed éves, tisztavérű, him **foxi-kutyámat**, — anyja az állatkertből való — egy tisztavérű **magyar komondorra**, vagy **kuvaszra**; legyen him és fél évesnél nem idősebb. Vennék egy-két darab fajtisza **fehér parlagi kakast**, fél-éves is lehet. Cím: *ifj. Szepesi Sándor, Nagymányok, Tolna-m.*

KERESEK:

Keresek a nyári időnyre **cséplési ellenőri alkalmazást**; két ízben már teljesítettem ellenőri szolgálatot, tehát kellő szakértelemmel rendelkezem. Cím: *ifj. Szepesi Sándor képesített gazda, Nagymányok, Tolna-m.*

Keresek egy 100—200 holdas **bir-tokot felesbérletbe**, vagy megfelelő haszonbérletre. Cím: *Molnár Ferenc, Csorna, Hunyadi-utca 41. szám, Sopron-m.*

SZÖVETKEZETI ÉLET

16 Hangya-körzet létesül az országban

A *Hangya* 16 szövetségi körzetet létesít az országban, amelyek az értékesítést és ezenkívül a termelést fogják megszervezni. Az egyik ilyen körzet a **békéscsabai** lesz, amely **60 köz-ség szövetkezetének** a **központja** s mint ilyen évente átlag már eddig 600 vagon áruforgalmat bonyolított le. Az egyes országrészekben létesítendő Hangya-körzeteknek, így a békéscsabainak is az lesz a főfeladata, hogy **megszervezze a baromfi- és tojásérté-kesítést**. A csabai körzet feladata lesz az is, hogy megszervezze Békés-, Bihar-, Csanád- és Csongrádmegyék **szö-vetkezeti sertésértékesítését**. Ennek a szövetségi munkának nagy szerepe lesz abban, hogy a termelőket tájéko-zattja a világcacokon elérhető árakról és így hozzájuttatja azoknak az árak-nak az élvezetéhez, amelyek a nemzet-közi értékesítés alapján a belföldön is biztosíthatók lesznek a gazdáknak.

Május hó 16-án lesz a hitelszövetkezetek kongresszusa.

A kongresszus nagyarányu előkészíté-sére már megindultak a szervezkedő ta-nácskozások. Ugyancsak most fogja meg-állapítani az **Országos Központi Hitelszö-vetkezet** a mult év üzleteredményének mérlegét is.

A mesepályázat I. díja: egy pompás gramofón

A mesepályázat jutalma

Mult heti, 14-ik számunkban hirdettük ki ötödik pályázatunkat: *Ki gyűjti a legtöbb mesét?* címmel.

Nincs helyünk arra, hogy megismételjük Szamadó Ernő szép bevezető sorait, csupán annyit közlünk újra, hogy a pályázaton résztvehet bárki, díjat azonban csak előfizető nyerhet. Leghelyesebb a beküldendő meséket iskolai füzetbe írni, mert így könnyebben kezelhető az anyag.

A füzet külső lapjára írjuk le ezt a mondatot: A VASÁRNAP mesegyűjtési pályázata, alája a beküldő nevét, foglalkozását, életkorát és lakhelyét (helység, házszám, utolsó posta, megye). A füzet első fehér lapján pedig kezdjük el megszámozva és aláhuzott címmel a mesék leírását. Ha akadna pályázó, aki egyszerűen egy mesekönyv meséit másolná le és küldené be, azt természetesen kiméletlenül kizárjuk a versenytől és füzetét tüzzre dobjuk. Olyan meséket kérünk, amelyeket magunk tudunk, vagy magunk hallunk, de olyanokra nincs szükség, amelyeket mesekönyvekből ellopunk.

A hallomás után leírt mesék végére írjuk oda, hogy ki mondta el a mesét és hány éves az illető?

A mesegyűjtemények beküldésének végső határnapja:

1934. évi május hó 20-ika.

A pályázaton résztvevők névsorát a május hó 27-iki, a pályázat eredményének kihirdetését pedig a június hó 10-iki számban tesszük közzé.

A pályázat első díja a fent képen is közölt: gramofón. Ezt a pompás és nagyértékű jutalmat az a pályázó nyeri el, aki a legtöbb mesét beküldi és meséi közül a bírálóbizottság a legtöbbet elfogadja.

Ezenkívül még négy — a szükséghez képest esetleg több — pályázó fog jutalomban részesülni.

Tizenhat megye gazdái gyümölcsfatelepitési kölcsönt kaphatnak

A kölcsön 120-161-640 pengőig terjed, 5 és fél százalékos és csak akkor kell visszafizetni, ha a fák már termést hoznak

A gyümölcsstermelés előmozdítására ezidén ismét 500.000 pengőt szán a földművelésügyi minisztérium. Ezt az összeget kölcsön formájában bocsátják azoknak a gazdáknak a rendelkezésére, akik a gyümölcsfatelepitési akcióba be akarnak kapcsolódni.

Nem országos akcióról van szó, hanem csak az azokról a területekről, amelyek talajviszonyaiknál és egyéb adottságaiknál fogva a minisztérium nyilvántartása szerint alkalmasak arra, hogy erőteljesebb gyümölcsstermelést folytassanak. Heves, Nógrád, Hont, Zemplén, Abauj-Torna, Borsod, Gömör, Veszprém, Szatmár, Szabolcs, Baranya, Somogy, Sopron, Vas, Zala és Tolna vármegyék számbavehető járásainak közigazgatási hatóságai már megkapták a minisztérium rendelke-

zését, hogy közöljék a lakossággal, milyen feltételek mellett kapható a gyümölcs-telepitési kölcsön.

A kölcsön kéréséhez szükséges kérvénylapokat a községházán kaphatják meg az érdekelt gazdák. A kérvényhez az illetékes telekkönyvi hatóság által hitelesített telekkönyvi kivonat csatolandó; a kérvényt a községi előljárósággal láttamoztatni kell; majd közvetlenül a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályához (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) kell beküldeni. A beküldés végső határnapja: 1934. évi május hó 15-ike. A később érkező kérvényeket a minisztérium nem veszi figyelembe.

Almafa-telepitésnél 120-200 pengő, őszibarackfa-telepitésnél 640 pengő, szilvafa-telepitésnél pedig 330 pengő

állami kölcsön kérhető. A kölcsön évi kamata mindössze 5½ százalék és visszafizetése csak akkor kezdődik, amikor a telepítési kölcsönből ültetett fák már termést hoznak.

Fel kell hívnunk olvasóink figyelmét arra, hogy a gyümölcsfa-telepitésre felvett kölcsön csakis erre a célra fordítható s a földművelésügyi minisztérium ezt a közigazgatási hatóságok útján ellenőriztetni is fogja. Ellenőriztetni a minisztérium azt is, hogy a fatelepités megfelelően és kellő gondossággal történjék. Vétkes mulasztások vagy gondatlanság a telepítés körül és csemeték gondozásánál azzal a következménnyel járhat, hogy a minisztérium az illető gazdát a már folyósított kölcsön azonnali visszafizetésére kötelezi.

A gyümölcsös-telepitési kölcsön végett benyújtott kérvények elintézéséről a minisztérium a kérvényezőknak legkésőbb folyó évi szeptember 15-ig értesítést küld.

A földművelésügyi minisztérium gyümölcsfa-telepitési akciója szervesen kapcsolódik bele a minisztérium termelési programjába és remélhető, hogy az új telepítéseken okszerűen termelt egészséges és kiváló minőségű gyümölcs csak fokozni fogja a magyar gyümölcs népszerűségét itthon és a külföldön.

Negyedével felemeltek az önkéntes öregségi járadékok

Félévenként 3 pengő 20 fillér tagsági díj mellett: évi 120 pengős járadék

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár igazgatósága a napokban ülést tartott és a földművelésügyi miniszter felhatalmazása alapján az öregségi járadék 25 százalékos emelését elhatározta. A felemelt járadék folyó évi május hó 1-től kezdődőleg kerül kifizetésre. Az önkéntes öregségi biztosítás segélyeinek ez a felemelése jelentős lépés a mezőgazdasági munkások öregségi biztosításának elmélyítése felé. Remélhető, hogy a mezőgazdasági munkások élni fognak ezzel a lehetőséggel, mert még a mostani csökkent kereseti viszonyok között sem mondható soknak az a félévenkénti 3 pengő 20 fillér tagsági díj, aminek a fejében a biztosított öregségére évi 120 pengő járadékban — valójában nyugdíjban — részesül.

40 éve a világot uraló eredeti angol THE CHAMPION és Láng kerékpárokat havi 16 és 20 pengő részletre. Kerékpáralkatrészeket nagyban gyári árbau-

Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. Láng Jakab és fia kerékpárgyáreskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen!

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tengeri vetése

Szent György hetében szokás vetni a tengerit. Ha az időjárás enyhe s így a talaj előbb is kellőleg felmelegszik, akkor nem követünk el hibát, ha a kukorica vetését valamivel korábban indítjuk meg, mert ezzel a tenyészidő hosszabbá válik s így jobb termést remélhetünk, mintha elkésve vetünk. A tengeri *négyzetes mivélés* ott, ahol őszi szántásba és el nem gyomosodott földre vethetünk, s ahol nem kell a bagolyféle álcáinak kárteleteitől tartanunk, a legmelegebben ajánlhatjuk. Ott, ahol ezek az előfeltételek hiányoznak, tanácsosabb lesz a tengerivetést sorvetőgéppel végezni s nem takarékoskodni a vetőmaggal, minthogy ezidén a legtöbb vetőmagtengeri nem éri el a csiraképességnek azt a fokát, amely az általános követelményeknek megfelel. Nehézmivélésű és általában olyan talajokon, ahol az őszi szántás elmaradt és a gazda a tengerit kénytelen a tavaszi szántásba vetni, ott aránylag, legjobb eredményt érünk el, ha a kukoricát eke után vetjük, mert a barázda feneke többé-kevésbé mégis nedves annvira, hogy a mag kikelhesen, míg ellenben akkor, ha a rögs tavaszi szántásba géppel vetünk, könnyen kiszárad a szántás és a magot nem veszi be tökéletesen. Az eke után vetett kukoricánál a magot ne rakjuk mélyen, tehát ne szántuk mélyen a talajt s kikelésig többször fogasoljuk meg földjét, hogy az esetleges tavaszi nedvesség jobban behatolhasson. Mihelyt kikelt a tengeri s néhány centiméter magasságot ért el, azonnal fogasoljuk meg a vetést. Ne féljünk attól, hogy a fogasolás a fiatal növények ártalmára volna: ellenkezőleg, igen sok kelőfélben levő gyomot irtunk ezzel, főképen a vadrepce és repesét gyérítjük a leggyorsabb és legolcsóbb módon, minnek következtében a kapálás is gyorsabbá és olcsóbbá fog válni.

A kukorica-vetőmag csávázásáról

Általában a gazda manapság inkább csak az őszi búzát szokta üszög ellen pácolni, itt-ott az árpát és zabot is csávazzák, a legritkább esetben hallani azonban, hogy valaki a kukoricamagot is csávázza.

Ez évben ezérsz rendkívüli körülmények fogják rákényszeríteni a gazdákat, hogy csávázatlanul ne vessék el a kukoricamagot, mert ha csávázatlanul vetik el, nagy károsodásnak teszik ki magukat. A hideg és nedves őszi következtében ugyanis az amugyis rosszul beérett és gyengén csirázó vetőmag felülete különözöző közönséges penészgombák által fertő-

zott. Elvetés után ezek a penészgombák a csirával egyidejűleg kikelnek és az amugyis gyenge csirát hamar elpusztítják. Gondoskodni kell tehát arról, hogy csak fertőtlenített, vagyis csávázott vetőmagot vessünk el, mert így a kukorica-csira fejlődését a penészgombák nem akadályozhatják meg. Az így megerősödő csiranövény erősebb gyökeret fejleszt, mint a csávázatlan növény. Ennélfogva több tápanyagot vehet fel és így lényegesen nagyobb termést ad. A csávázást a szokott porpácolási eljárással kell végezni, vagyis 100 kg vetőmagot összekeverünk 200 gr. Arzopác, Porzol, vagy Tillantin porpáccal.

Tekintettel arra, hogy 1 kat. holdra 15—20 kg vetőmag szükséges, 1 kat. holdnál a páccanyag-költség még 20 fillért sem ér el és evvel biztosítjuk a csiranövény egészséges fejlődését. Kísérleti adatok igazolják, hogy az ideai vetőmagból például a csávázatlan lófogunál 32 százalék tudott a földből kicsirázni, míg a porpácolás után 72 százalék csira tudott kifejlődni.

Hogyan védekezzünk a mák-orrmányos ellen?

Rövid kis közleményemben a *mák-orrmányos* irtásánál szerzett tapasztalataimra óhajtom gazdatársaim figyelmét felhívni.

Mint minden növénynek, úgy a máknak is van ellensége. Ha ez ellen

nem védekezünk, tönkreteszi egész termésünket s oda van a fáradságos egyelés és háromszori kapálás. Sajnos, még manapság is igen sok gazda csak azt tudja, hogy kukacos a mák, de hogy mitől, arról már halvány fogalma sincsen.

A máknak legveszedelmesebb ellensége egy kis *ormányos bogár*, mely a mákfejeket kifurja, petét rak bele és az ott kikelő álcák a magvakat felémésztik. (Szerintem még egy súlyos ellensége van: a *cserebogár-pajor*. Ha a máktáblán járva hervadt, sárguló növényeket látunk és ezeket ásóval vagy kapával tiz centiméter vastag földdel együtt kiemeljük, többnyire megtaláljuk a pajort, amely a mák gyökerét lehajzta és pusztulását okozta. (Egy alkalommal 600 néyszögöl területen 125 pajort találtam.)

Az *ormányos bogár* ellen csalogató vetéssel és a bogár szedésével védekezhetünk. A csalogató vetést úgy készítjük, hogy a máktáblán néhány sort előbb vetünk; ezek korábban fognak virágozni, a bogarak mind ezekbe tojnak, miért is ezeket lekasáljuk és elvetjük. Ez a leggyorsabb és legolcsóbb védekezési mód, de csak akkor vihető keresztül, ha korán enyhül az idő. Ha ellenben olyan későn tavasodik, mint 1932-ben, amikor nálunk Baranyában még április első napjaiban is hó lepte a földet, ez esetben már nem csinálhatunk csalogató vetést, hogy a többit még két-három hétre vessük, mert már egy kissé ugyanis megkéstünk. Ilyen esetben legjobb, ha egyszerre elvetjük az egész mennyiséget.

A többi máktermelőt ne előzzük meg sokkal a vetésben, mert csufosan megjárjuk. Ugyanis a mi jóval előbb elvetett mákunk előbb fog virágozni, így a még máshol virágot nem találó bogarak mind a mi táblánkon gyülekeznek és a miénkben községi csalogató vetés lesz. Legjobb, ha a gazdák majdnem egyszerre, egy hét leforgása alatt vetik el a mákot; így a bogár jobban megoszlik, egy-egy táblára kevesebb jut.

Ha a fent leírt védekezési módokat betartottuk és mégis jelentkezik a bogár, *szedéssel védekezhünk ellene*.

Én saját tapasztalataim szerint ajánlok gazdatársaimnak egy gyorsabb védekezési módot. Virágzás idején délelőtt 8—10 óra között, amikor a levegő kezd felmelegedni, egy kis vizes vedret félig vízzel megtöltve, bal karunkra akasztva végigjárjuk a máksorokat; ilyenkor már nem a levelek hónaljában, hanem fent a viráglevelek közt lévő kis gyenge mákfejeket találjuk meg peterakás közben a bogarat. Most már közvetlen a virág alatt a mák szárát balkezület közepé és mutató ujjá közé tövig befogva, ujjainkat összecukjuk, jobb kezünkkel a növényt megrázzuk és a baltenyerünkbe pottyano bogarat a vizes edénybe vetjük; az így összegyűlt bo-

Az áruzsora ellen indított küzdelem uttörői és harcossai a

„HANGYA” SZÖVETKEZETEK

amelyek felbecsülhetetlen értékű árszabályozási tevékenységet fejtenek ki a magyar gazdaközönségnek ugy a közszükségleti cikkekkel való ellátása, mint legfontosabb terményeinek értékesítése terén. A falusi „HANGYA” SZÖVETKEZETEK ma már nemcsak fűszer, gyarmatáru, élelmiszer, gazdasági és háztartási cikkek, ruházati anyagok, stb., stb. elosztásával foglalokoznak, hanem

mind több és több falusi szövetkezet kapcsolódik be a gazdaközönség tojás, baromfi, gyümölcs, sertés, vágómarha, stb., stb. terméneinek értékesítésébe.

Minden gazdának saját jól felfogott érdeke megkívánja, hogy tagja legyen a „HANGYA” SZÖVETKEZETNEK, azokat vásárlásával támogassa, terményeit ott értékesítse és üzletrészjegyzések révén igyekezzék azokat erősíteni.

A szövetkezeti szervezkedésben, összetartásban nyilvánul meg az az erő, mely képessé teszi a falu közönségét a gazdasági bajok leküzdésére!

garakat azután forró vízzel leöntjük. Így egy munkás szorgalmasan dolgozva egy óra alatt 200—250 bogarat szedhet össze és ezzel naponta 400—500 mákfejet ment meg, mert megfigyelésem szerint egy bogár naponta két mákfejet rak tele petével. Naponta egy órai munkával megmenthetjük a máktermésünket. Azokat a mákfejeket, melyeket a bogár megfúrkált, vágjuk le és égessük el.

Arra kérem kiegészítésem, hogy az itt közölt tapasztalataimat jegyezzék meg maguknak, *vigyék át a gyakorlati életbe és használják fel saját maguk és hazánk mezőgazdaságának javára.*

Bakonya.

Rab János
aranykalászos gazda.

Apró jó tanácsok

Az angol süldő hizlalásánál a leföldrött tejet igen gazdaságosan lehet értékesíteni. Az eredményes hizlalás előfeltétele, hogy a választási malac legalább 1 kg abrakot és körülbelül 2,8 liter leföldrött tejet tudjon elfogyasztani. Az abrak mennyiségét fokozatosan 2,6—2,8 kg-ra, a leföldrött tejet 3,2—3,5 literre ajánlatos emelni. Az abrak álljon eleinte árpadarából, utóbb 30—50 százalék kukoricadarát keverhetünk hozzá. Ha elegendő leföldrött tej áll rendelkezésünkre, akkor korpa vagy olajpogácsa etetése felesleges. Példaképpen ide iktatunk egy takarmányozási előírányzást: A napi átlag legyen

20 kg-os malaera	2,8 l. tej,	1,0 kg abrak
30 " " "	3,0 l. " "	1,5 kg " "
40 " " "	3,0 l. " "	2,0 kg " "
50 " " "	3,0 l. " "	2,4 kg " "
60 " " "	3,1 l. " "	2,5 kg " "
70 " " "	3,2 l. " "	2,6 kg " "

A burgonya-vetőgumó átvizsgálására különös gondot kell fordítanunk. Csakis oly gumóktól várhatunk jó termést, melyek egészségesek és vastag, zöld csirákat adnak. A vékony, cérnyszerű, hosszú, sápadt, fehéres vagy barnás szineződésű csirák minden bizonnyal beteg töveket növesztenek.

A kőzapocok és a mezei pocok a télen igen sok kárt tett. Ezek a hótakaró alatt a gyümölcsfák törzsét, azok héját rágták meg. Ott, ahol a fák törzsét a nyul ellen nád, tüskégally vagy töbrétegben becsavart papír helyett — nagyon helytelenül — kukoricakőrövel vagy szalmával kötözték be, az egerek a fák törzsének magasabb részét is megrágták. Ha a fa héja csak kisebb-nagyobb foltokban van lerágva, a sebet ojtóviasszal kenjük be. Az ilyen sebek lehegednek és a fa tovább fejlődik. Ha azonban a fa héja gyűrűalakban köröskörül van lerágva, a fán rendes körülmények közt nem segíthetünk. Az ilyen fa tavasszal ugyan még kihajt, de már alulról tápláló nedvet nem kap, a nyár elején tehát elpusztul. A körülragott fáknál megkísérrelhetjük a seb alatti héját résszel, úgynevezett áthidalás útján összekötni. Erre a célra most vágjuk le az ojtóvesszőket, az áthidaló ojtást pedig a nedvkeringés megindulása idejében azonnal végezzük el.

TARKA KRÓNIKÁK

Mai számunkban új rovatot nyitunk. A címe: „Tarka krónikák.” A pihenés és nyugalmas percek idejére. Tarlózunk benne innen is, onnan is mindent, ahogy jön és adódik, az olvasó lelke és szíve épülésére. Nézzünk, hogy lássunk. Induljunk el a lélek országútján a tudás fájának hűset adó, üdítő lombja alá. Hasznos és mulattató szórakoztatót óhajtunk nyújtani. Tarka és színes krónikákat a világ minden tájáról s a történelem minden idejéből.

*

Ime az első, a Bölcs Szádi példázata a tapasztalatról.

Bölcs Szádi perzsa dervis volt. Pontosan abban az időben élt, amikor őseink ezt a hazát elfoglalták. Főműve, a *Gulisztán* (magyarul: Rózsákert) a Korán mellett ma is legolvasottabb könyve a mohamedánoknak. Ebben írja bölcs Szádi a példázatot, ahogy itt következik:

Egy perzsa ifju felkiáltott:

— Kít vágjak földhöz? Nem félek senkitől! Az oroszánt is leteritem az öklömmel.

Meghallotta a sah (császár) ezt a kérdést, maga elé hívatta az ifjút és így szólt hozzá:

— Tulságosan nagy az önbizalmad,

fiam. Nem gondolod, hogy szerényebbnek illenék lenned? Valóban olyan erős vagy-e, mint állítod?

Az ifju szeme büszkén villant:

— Még erősebb, fényes szakállu uram!

A sahot érdekelni kezdte az ifju, de szavaiban mégis kételkedett. Azt mondta neki:

— Fiam, ajánlatot teszek neked. Idehivatom országom legerősebb embereit. Birkózni fogsz velük. Ha földhöz vágod őket, magam után a legelső emberré teszlek. De ha csak egy is akad, aki legyőz, a fejedet üttem le. Vállalkozol-e?

Az ifju egy pillanatig sem gondolkodott. Elbizakodottan felelte:

— Igen, fényes szakállu uram!

Jöttek is sorban a sah országának legerősebb emberei, s az ifju egytől-egytől legyőzte őket.

A sah csak ámulat-bámult, s már éppen ki akarta tüntetni az ifjút, amikor egy öreg, ősz szakállu ember lépett elő.

— Engedd, fényes szakállu uram, hogy én is megbirkózzam vele!

A sah meglepődve nézte végig az öreget, s kellenlenül intett:

— Kezdjétek!

S az öreg földhözvágta a kérkedő ifjút.

A szigorú sah kegyetlenül ráncolta össze szemöldökét. Gunyosan mérte végig a földön fekvő ifjút s azonnal kiadta a parancsot:

— Üssétek le a fejét!

Ámde eléje állt az öreg s így könyörgött:

— Kegyelmezz az életének, fényes szakállu uram! Ez az ifju valóban országod legerősebb embere. Bizonyíthatom, mert én voltam a tanítómestere. Minden fogásra kioktattam, csak egyre nem, hogy még mindig földhöz tudjam vágni, ha velem kerül szembe. Most azt az egyet is megtanulta már, de érte a földre kellett zuhannia...

A sah megkegyelmezett az ifjunak, de elüzte szeme elől. Helyette az öreget tette maga után országában az első emberré.

Bölcs Szádi ehhez a példázatához a következő megjegyzéseket fűzi:

— Ne bizzunk vakon a karunk erejében. A bölcs tapasztalat az oroszántól is erősebb, könnyen leteríthet bennünket. És sohase adjunk a barátunk kezébe olyan fegyvert, amelyet kihasználhat ellenünk, ha ellenségünké válik.

MÉZES JÁNOS.

Tizennégy kéz egy labdáért

Érdekes fényképfelvétel egy rugby-mérkőzésről. Ennél a játéknál a labdát kézzel is meg lehet érinteni.

SZIVÁRVÁNY

Marci meg a napfogyatkozás

Marcinak két igen nagyon rossz tulajdonsága volt. Az egyik az volt, hogy mindig éhes volt. Akármennyit evett, sohasem lakott jól. A kenyeret azért szerette, mert azt mondta, hogy attól erősödik a feje. Erre azért volt szüksége, mert közeledett a tavasz. Tavasszal pedig az ürge-dombon szörpnyű nagy csatákat vívtak a gyerekek. A fejükkel öklelték egymást, mint a kecskék és az lett a főkecske, aki a legtöbb gyereket le tudta öklelni. A másik rossz tulajdonsága meg az volt, hogy mindig álmos volt. Este, amint egy kicsit besötétedett, már lefeküdt s abban a pillanatban úgy belekeveredett az álmomba, hogy még másnap reggel sem lehetett fölébredteni. A nővérei haragudtak rá, mert a takarításal mindennap elkéstek miatta.

Egyik reggel, amikor Marci a csak nagy ügyvel-bajjal tudtak lelket verni, azt mondja a fiatalabb testvére a nagyobbiknak:

— Meg kellene próbálni, hogy meddig tudna aludni Marci.

A nagyobbik leánynak tetszett a gondolat:

— Jól volna, — mondta szívesen, — de hogyan próbáljuk ki?

Éppen kapóra jött a hír, hogy a jövő héten napfogyatkozás lesz. Minden ember, gyerek a napfogyatkozásról beszélt. Kíváncsian várták, hogy mi lesz akkor, ha a nap világos nappal elsötétedik. A gyerekek már előre félték a sötétségtől. Marci azonban örült neki. Azért örült, mert úgy gondolta, hogyha a nap elsötéteül, akkor éjszaka van. Mivel pedig éjszaka minden rendes ember alszik, így majd jól kialussza magát. Még jobban megörült, mikor a nővérei azt mondták neki, hogy a sötétség két napig is eltarthat. Persze, a nővérei azért beszéltek így, hogy a tervüket megvalósíthassák és kipróbálhassák Marci alvóképességét.

Alig várta, hogy fogjjon már el a nap. Egyik napon azonban eszébe jutott valami és hirtelen elszomorodott. Arra gondolt, hogy mit csinál akkor, ha három napig sötét lesz: hogyan eszik, ha megéhezik? A nővérei azonban megnyugtatták, hogy az asztalt majd telerakják cipővel s így, ha egy hétig tart is a sötétség, akkor sem hal meg éhen. A napfogyatkozás előtt való este lefeküdt. A nővérei meg jól besötétítették az ajtót, ablakot, hogy világosság ne menjen a szobába. No, Marci, most aludha: sz, ameddig csak akarsz!

Marci aludt is. Egyfolytában huzta a lóbort egy éjjel meg egy nap. Másnap éjszaka ébredt fel. De akkor is csak azért, mert megéhezett. Felkelt, az asztalhoz ment, kitapogatta a cipőt, amit a nővérei előre odakészítettek. Az ágyába vitte, megette az utolsó morzsáig, aztán megint elaludt. Egy álló hétig aludt, meg evett.

A nővérei már nem állhatták: — Fel kell kelteni ezt a gyereket — mondta másnap az öregebbik, mert attól félt, hogyha nem szólnak Marcinak, hát az, bizony Isten, az egész életét átaluszsa. Emberrnyi ember lesz, mire felébred. Még a bajusza is megnől. Még aznap levetették az ajtóról és ablakról a kendőt s másnap reggel keltegetni kezdték.

De ez nem ment ám olyan könnyen. A hosszú idő alatt úgy belekeveredett az alvásba, hogy most felőrá helyett egy óráig turkálta öklével a szemét, mire ki-

tudta nyitni s azt állította, hogy egész életében ez volt a legrövidebb éjszakája. Félig sem aludta ki magát és szidta a napfogyatkozást, amiért olyan rövid ideig tartott s mindenáron tovább akart aludni. Hanem a sok cipőtől úgy meghízott, hogy csak úgy gurult, a feje meg akkorára nőtt, mint a szakajtó. Az ürge-dombon le is öklelt vele minden gyereket. Azon a tavaszon ő lett a faluban a főkecske. Ugy hívták, hogy: Kecske Marci.

NYÁRY ANDOR.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Pipereszappan készítése

(Válasz Sz. F. Iván levelére.)

A pipereszappanok abban különböznek a közönséges szappanoktól, hogy színezve és szagosítva vannak. A jóminőségű pipereszappant tiszta zsirokból készítik, hogy minden olyan anyagtól, amely a bőrre ártalmas, mentes legyen.

Zsiralapnak tiszta faggyut, friss disznózsirt, ricinust vagy kókuszolajat veszünk és hozzá tiszta nátronlugot használunk. Tuláságosan lugosnak nem szabad lennie a mosdáshoz használt szappannak, mert megtámadja a bőrt és a szappan színét, szagát is rontja; a tulzsiros szappanok pedig gyorsan avasodnak, rosszul habzanak és a bőrre kenőcsszerűen rátapadnak.

Ma már a legtöbb pipereszappant hideg uton készítik. A kókuszolajt ugyanis a lug már 25—30 Celsius fokon elszappanosítja és az fehér, szilárd tömeggé alakul. Az előállítás gömbölyüfenekű üstben történik, kavarónak pedig fából vagy vasból készült rudat használunk. A zsirt legfeljebb 50 Celsius fokig melegítjük fel, hogy meg ne barnuljon, azután átöntjük a kavaróüstbe és hozzáadjuk a lugot, minden kilogramm zsirra fél kilót számítva. Ezután 8-as alakban addig keverjük, míg a szappanosodás meg nem indul. Ezt onnan láthatjuk, hogy a tömeg áttetszővé válik és a keverőről enyvszerűen lefolyik. Ilyenkor tesszük hozzá az illatszert, esetleg kevés növényi festéket és formákba öntjük. Néhány óra múlva a szappan felmelegszik, sokszor 75 Celsius fokra is. 15—18 Celsius hőmérsékletű helyen néhány napig tartjuk a formákban, akkor kiemeljük és 4—6 nap múlva vágjuk apróbb darabokra.

Tyuktojásból kitünő minőségű fehérjeszappant lehet készíteni, úgy, hogy a megfőtt tojássárgáját keverés közben óvatosan melegítjük, míg eléggé kiszárad. Ekkor az olajat sajttal kipréseljük belőle, marókálival elszappanosítjuk és tizedrésnyi friss tojássárgájával elkeverjük. Minden gramm tojássárgájához 1

gramm porrátort keményítőt adunk, illatosítjuk és a tömeget formákba öntjük.

Az ünnepi asztal terítése

(Válasz több kérdésre.)

Az ünnepi asztal legszebb része a virág. Miután azonban a vázákban, poharakban asztalra helyezett virág nem praktikus, mert könnyen felborulhat, legjobb, ha a terítéseken belül koszorút formálunk. A kört virágródróbból formáljuk meg, azt zöld selyempapírral betekerjük s a drótra virágokat erősítünk. — *Tojásból* is csinos asztaldiszketek készíthetünk. A lágynak főzött tojás hegyesebbik felét késsel óvatosan levágjuk, majd kiskanállal a tojást szépen kikaparjuk belőle. A tojás héját megfestjük, szélesebb végét kartonlaphoz ragasztjuk és homokkal megtöltve, néhány szál virágot teszünk bele. Így minden teríték mellé tehetünk egyet-egyét belőle.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Spárgaleves. Világos rántásba kevés összevágott petrezselymet adunk, hideg vízzel, majd csontlével felengedjük, megszűzük és fél kilogramm megámozott, darabokra vágott spárgát puhára főzünk benne. Tálaláskor egy kanál tejfelt adunk hozzá.

Rántott borjuszelet. A borjuszeleteket kiverjük, hártás széléit bevagdossuk, besózzuk, majd lisztbe, felvert tojásba s morzsába mártva, forró zsirban kisütjük. A kisült szeleteket tálalásig befedve, melegen tartjuk.

Póré saláta. Fél kilogramm póré darabokra vágva, forró sós vízben nem túl puhára főzünk. A sós léből kiszedve a póré, 1 deci ecet, 1 deci víz, 2 deka cukor, 1 kávéskanál salátalaaj és pici sóból készített salátalevet öntünk rá.

Fahéjas fánk. 25 deka liszt, 14 deka vaj, 4 deka cukor, kevés só, 3 tojássárgája, 1 deka élesztő egy kanál tejben feloldva és 3 kanál tejföllel összegyúrunk. Fél centiméter vékonyra kinyújtva, háromszor összehajtogatjuk s negyedórát pihentetjük, mint a vajás tésztát. Akkor későknnyira kinyújtva, darabokra vágjuk, a fánk-sütőre kötjük és forró zsirban megsütjük. A megsült forró tésztát fahéjas cukorral szórjuk meg.

H I R E K

Én a földnek fia vagyok...

Én a földnek fia vagyok.
Az ős-televénybe vágva,
mesgyék, dülő-utak közé
szorított termő barázda.
Disztelen bogáncs: hallgatag,
méz-szavu virágok mellett...
Az Ur Isten adott lantot
s rá a pacsirták éneket.

Ilyennek gondolt, ülmodott
anyám: a föld, apám: a nap,
barna arcunak — parasztnak,
nemalkuvónak — magyarnak.
Ne panaszkodjam, nekem is
lökött egy karaly-kenyeret...
Az Ur Isten adott lantot
s rá a pacsirták éneket.

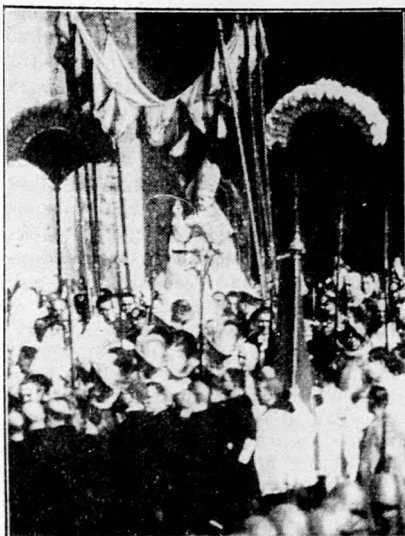
Az Ur Isten adott szemet,
hogy láthassam az ég-kéjkjét,
hogy láthassam a fényben is
az árnyat, a borot, a szegényt.
Ő adott nagy, meleg szívet,
hogy tudjam, mi a szeretet...
Ő, az Isten adott lantot
s rá a pacsirták éneket.

Én is csak egy porszem vagyok,
De jó a szél, segít a szél
és néha a szelek szárnyán
a porszem is felhőkig ér
és tárkarokkal várják lent
a barázdák, ha leesett...
Az Ur Isten adott lantot
s rá a pacsirták éneket.

Én a földnek fia vagyok.
Egy rög az őszi ugaron.
Bennem is virággá szépül
az elvetett mag egykoron.
Az Isten mesterkezétől,
Ha jön majd a szép kikelet...
Hisz ő adott nekem lantot
s rá a pacsirták éneket.

Legyen hozzám rossz, mostoha
a föld: — csak fia maradok.
Amig élek csak ő róla,
csak hozzá sirok, dalolok.
És legyen kopár tarlóján
én egy örök-élő kereszt:
Csak az Isten adjon lantot
s rá a pacsirták éneket.

Sárközy Gerő

Pius pápa Rómában,
a husvétvasárai körmeneten

Darányi Kálmánt Szentantalfán
diszpolgárrá választották. Darányi
Kálmán dr. miniszterelnökségi állam-
titkárt a szentantalfai körjegyzőség
hat községe diszpolgárrá választotta.
A diszoklevél átadása néhány héten
belül ünnepélyes keretben megtörté-
nik.

Két keménygallér ára mint előfizetési
díj. Egyik régi előfizetők leveléből kö-
zöljük az alábbi részletet: „Nagyon nagy
gond volt ezen csekély összeget (1 pengő
negyedévi előfizetési díjat! Szerkesztő)
nekem most előteremteni, mert teljesen
munka nélkül vagyok. De mégis meg-
oldottam, mert eladtam két keménygal-
lért a barátomnak és így most újból elő-
fizetek e kedves lapra. Most pedig azzal
a hírrel zárom levelem, hogy sikerült egy
újabb előfizetést szereznem a VASÁR-
NAP-nak.“ Nem írjuk ki a levél írójának
nevét, de gondolatokat sem fűzünk ne-
mes és egyszerű igyekezetéhez. Csak azt
az egyet, hogy a magyar kulturának
ilyen lelkes támogatói igazán megérde-
melnék, hogy a két dolgos kezüknek be-
csületos és kényeretadó munkája is le-
gyen. Mi mindenesetre azért harcolunk...

A MAGYAR IGAZSÁG

SZINJÁTÉK 3 FELVONÁSBAN
Írta: Nyáry Andor

Tárgya:

Az elnyomott székelység élete
Műkedvelőknekrendkívül alkalmas

**Jó szerepek, könnyen előteremt-
hető diszletek**

**Ára postaköltséggel együtt:
P 2.20**

Kapható: a **VASÁRNAP** könyv-
osztályánál

GAZDATUDÓSÍTÓ

Április 15-én választják a mezőgazdasági
bizottságokat

A községi mezőgazdasági bizottságok
választását április 15-re tűzték ki. Május
31-ig kell megtörténnie a vármegyei mező-
gazdasági bizottságok újjáalakításának
és július vége az a végső határidő, amed-
dig a körzeti mezőgazdasági kamarákat
ezen a módon újjá lehet szervezni.

Tizenhat pengős buzaalapon kötnek jég-
biztosítást az intézetek

Ugy látszik, a gazdasági körök bizo-
nyosra veszik a magasabb buzaárat. Erre
enged következtetni, hogy például a bi-
zosítói intézetek meggyeztek abban, hogy
jégkár esetén — teljesen függetlenül a
piacon kialakult napiártól — 16 pengős
buzaárat likvidálnak s ezen az alapon kö-
tik meg a jégbiztosításokat. A biztosítói
intézeteknek ez a megállapodása a gazdák
körében meglehetősen talált.

Hivatalos vetésjelentés

Az április hó 7-én kiadott hivatalos ve-
tésjelentés szerint a repce több vármegye-
ben fagykárt szenvedett s emiatt né-
hol ki is szántották. Az őszi buza erős
fejlődésnek indult. Felfagyás kevés hely-
en volt. Több vármegyében azonban
egérkárt észleltek. Az őszi rozs általában
jól telelt és szárbaindulás előtt áll. Ki-
sebb egér-, rovar- és fagykár ezt is érte.
A takarmányfélék közül a tóherében és
lucernában van egérkár.

Gesztelyi Nagy László előadása

„Mezőgazdasági politikánk új utjai és
eszközei“ címmel az elmúlt héten elő-
adást tartott Budapesten Gesztelyi Nagy
László dr., a Duna-Tiszaközi Mezőgazda-
sági Kamara igazgatója. Az előadó a mai
válság kereteit rajzolta meg bevezetéskép-
pen és hangoztatta, hogy megoldásra vár
a szikesek kérdése, a sívár homokterüle-
tek feljavítása, utak kiépítése, a tanya-
rendszer kérdése, a Duna—Tisza-csatorna,
a Tiszahajózás, a falunak orrossal és ivó-
vízzel való ellátása, stb. A közszellem ré-
gebben agárellenes volt, állapította meg
az előadó, amit mutat az is, hogy amíg
486 ipari, 39 kereskedelmi tanoncisko-
lának van, addig mindössze 21 mezőgazda-
sági szakiskola és téli gazdasági iskola,
továbbá 52 önálló népkola szolgálja a
közel ötmillió lelket számláló birtokosság,
főleg kisbirtokosság igényeit. Az előadó
végül mezőgazdaságfejlesztő törvényt
sürgött, amely összefoglalná az eddigi s
a tervbevevett összes agrártörvényeket.

„A Gazda Adóterhei“ címen Szepesy Mi-
hály dr. ügyvéd, az Adózók Lapja szer-
kesztője, összeállította a gazdatársadal-
mat érintő összes adókat s mindama köz-
tartozásokat, amelyek közadók módjára
hajttnak be. Ezenkívül könyve az ösz-
szes eljárási szabályokat is ismerteti. va-
lamint az adókedvezményeket, a szüksé-
ges beadvány-, felelőzésmintákkal és
panaszjogokkal együtt. A könyv, amely
minden birtokos számára nélkülözhetel-
en kézikönyv, megrendelhető kiadóhiva-
talunkban 1 pengő és 70 fillérért a portó-
költséggel együtt.

Uton...

Rovom az utat
Tovább, tovább...
Nézem a lábam elmaradt nyomát.
Megyek.

Hajt az élet,
A sors
A Robot elé
S azt sem tudom: miért élek.

Szívemben ugyan néha
Bimbóznak
Egyszerű kis
Parasztdalok...
Erről tudom meg, hogy
Élek,
Vagyok.

SZERETŐ SÁNDOR (Békés)

Országzászlóavatás Seregélyesen.

Április hó 2-án, husvét hétfőjén avatta föl a fejérmegyei Seregélyes község a disztéren feállított országzászlót. A zászlóanya tisztét Hadik Béláné grófné vállalta. Az ünnepségen részt vett Urmánczy Nándor, az Ereklýés Országzászló Nagybizottság elnöke, míg a TESZ-t Javorniczky Jenő társelnök képviselte, akiket a község elöljárósága élén Simon András dr., a kerület országgyűlési képviselője fogadott. Urmánczy Nándor megnyitóbeszéde után Simon András dr. tartotta meg ünnepi beszédét.

Felgyújtotta a hitelbe eladott házat.

Kascás Ferenc paksi lakos a múlt évben eladta házat hitelbe Güss Lajosnak. A vevő nem fizetett, mire Kascás felgyújtotta a házat. A lángborult épületből a környező három ház és több melléképület porrá égett. A gyújtogató ellen az eljárás folyik.

Nagy tűz pusztított Óhid községben. A sümegi járásban fekvő Óhid községben legutóbb nagy tűz pusztított. Az egyik gazda lakóháza kigyulladt és a lángok gyorsan elhárpadztak a falu nagy részében. A tűz oltására tíz község tűzoltósága vonult ki. Több órai munkával sikerült a tüzet megfékezni, ekkorra azonban már tizenegy lakóház, 21 melléképület, nagymennyiségű takarmánykészlet, gazdasági eszközök és sok apróállat lett a tűz martaléka.

Haláloségű husvét iocsolás. A szatymazi szőlőkben a tanyai fiatalság husvét másnapján szokás szerint kocsikra járta be a lányosházakat. Így került egy fiatal emberekből álló társaság Szőregi György gazdálkodó tanyájára is. A gazdának két eladó leánya van, akikhez már a kora reggeli órákban eljött két tanyai legény: Mészáros János és Balog József. Nem sokkal később kocsin érkezett Kopasz Ferenc szatymazi legény három barátjával. Kopasz Ferenc a konyhába lépve, megkérdezte, hogy szabad-e locsolni, mire a szobában ülő Mészáros János kiszólt, hogy nem szabad. Kopasz Ferenc erre fölkapta a konyha egyik sarkában álló vadászfegyvert és azt Mészáros Jánosra célozva, elsütötte. A lövés Mészáros Jánost a fején találta és a félkoponyáját leszakította. A gyilkos legényt letartóztatták.

Meghalt Rózsa Sándor szakácsnéja. Április hó 6-án 106 éves korában meghalt Szeged legőregebb asszonya, öz. Gera Sándorné, aki arról volt nevezetes, hogy a betyárvilágban szorosabb viszonyt tartott fenn Rózsa Sándorral és bandájával. Geráné híres volt főzőtudományáról és éppen ezért Rózsa Sándor magával vitte a pusztai rejtékhelyekre, ahol éveken át szakácsnője volt a futóbetyároknak. Geráné az utóbbi időkben koldulásból tengette életét, koporsóját előre megrendelte és azt, valamint a temetési költségeket összekuporgatott filléreiből törlesztette.

Gazdakört alakítottak a mucsonyi gazdák. Mucsony községben 1924. évben megalakult az Olvasókör, de nem volt megfelelő helyisége. Most azonban a községben akadt egy nagyobb épület, melyet az Olvasókör bérebevevett. Ez az épület olyan terjedelmes, hogy a gazdák ifj. Vaskovics Antal főesperes és Csizsárik Emil kántortanító buzdítására április hó 8-án megalakították a száznegyventagu Gazdakört is, melynek elnökéül ifj. Vaskovics Antal főesperest, alelnökéül pedig ifj. Jobbágy János gazdát választották meg. Az alakulás után Csizsárik Emil kántortanító, a Gazdakör ügyvezetője, jól sikerült műsoros délutánt rendezett.

Háztartási vándortanfolyam. A 2. sz. M. Kir. Háztartási (Gazdasági) Vándortanfolyam 22 növendéke Jászórokszálláson folyó évi március hó 21-én megtartott háztartási és kézimunka-kiállításal egybekötött záróvizsgán számolt be a tanfolyam szép eredményéről. Április hó 5-én Székesfehérvárról nyílt meg egy újabb hathetes tanfolyam.

Agyonlőttek két csempészt az osztrák határnál. Az elcsatolt Nyugatmagyarországról többen a soproni piacon vásároltak tojást. A tojást át akarták csempészni a határon. Lépésfalvánál a határtól három kilométernyire szembetalálkoztak két osztrák pénzügyőrrel. A csempészek erre futásnak eredtek. Ketten, Bergner József és Buschits István fraknónadásai napzásamosok a pénzügyőrök felszólítására nem álltak meg, úgy hogy a pénzügyőrök fegyverüket használták. Bergert szíven találta egy lövés, Buschits gyomorlövést kapott. Mind a ketten meghaltak.

Sikkasztásért letartóztatták a kiskunfélegyházi közgyámot. Lőrincz Antal kiskunfélegyházi közgyám az árvaszék részére a gyámoktól felvett és ugyancsak az árvák részére a városi pénztárból felvett összegeket magának tartotta meg és ilymódon saját beismerése szerint 16.000 pengőt sikkasztott el. A rendőrség a sikkasztó közgyámot letartóztatta. A bűnyűben tovább folytatják a nyomozást, mert a vizsgálat eddigi adatai szerint jóval nagyobb összeg hiányzik az árvapénztárból és a sikkasztó közgyámnak minden jel szerint bűntársai is vannak.

Gyógyulást keresett a kemencében: megsült. Takács János, Törökszentmiklósi gazda, hosszabb ideje bőrbajban szenvedett, de nem fordult orvoshoz, hanem vajások asszonyokkal kuruzsoltatta magát. Legutóbb az egyik községbeli kuruzslóasszony azt a tanácsot adta neki, hogy kenyérsütés után bujjék be a forró kemencébe s azonnal elmulik a betegsége. Takácséknál április hó 7-én este kenyérsütés volt. A kenyerek kiszedése után, amikor mindenki nyugóra tért a háznál, Takács bemászott a kemencébe, ahol, mint az orvosrendőri vizsgálat megállapította, nyomban agyszélhűdés érte, majd reggelre megsült.

Kutba ölte magát egy gazdalegény. Domokos Gábor tekintélyes békési gazda bejelentette a rendőrségnek és a csendőrségnek, hogy 23 éves Gábor nevű legényfiának nyoma veszett. Április hó 7-én, szombaton délelőtti a békési Breyer-uradalom esordakutjában találták meg az öngyilkos legény holttestét. A szerencsétlen ember félmázsás ekevasat kötött a nyakába és úgy vetette magát a kutba, ahol halálát lelta. Az öngyilkos legény hátrahagyott levelében azt írta, hogy azért hal meg, mert nem szereti az, akit ő szeret.

Festőművész — kéz nélkül

Képünk Athok Thomson ausztráliai karnélküli festőművészt ábrázolja, aki képeit — ebben az esetben plakátjait — a szájával irányított esettel festi.

PÁSZTORTÜZ

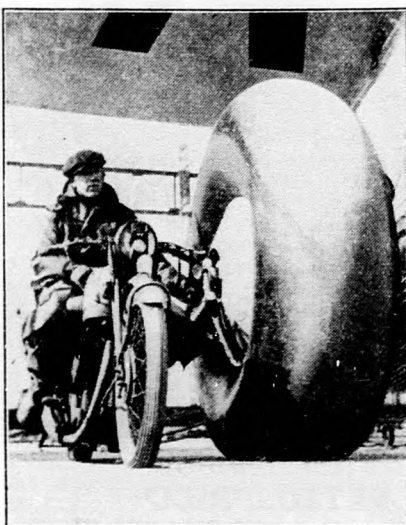
Az amerikai magyar Hári János

Valamikor falunkból nem hiányoztak a minden hájjal megkent, a keserű-büdös bagócsmegétől hegyeseket sercintő és az óperenciás tengereken tudról hozott lóditásaikkal igen igen kedvelt, derűs, mókás mese-mondó vén-obsitosok. Tizenkét, huszonnégy, sőt több esztendőig oda-szolgáltak. Gyalog baka, vagy huszári sorban fogyasztották időtlen-időkiig a császár kenyerét. Az óriás császári és királyi birodalom legkülönbözőbb országaiban megfordultak, s legkivált a francia Nagy-Napoleon császár idejében sok háboruban résztvettek. Mondanivalójok tehát éppen elég lett volna, ha az igazat mondják is, ámde kedvesebb volt nekik, a rádió-nélküli hosszú téli estéken hallgatóknak is, hogy ezek a vén obsitosok még a valóságot is csodálatosan mesészerűvé színezték. Alapjában nem volt ez közönséges hazudozás. A vidám magyarok mesélték kedve szülte és fűszerezte ezeket a nagyotmondásokat. A dunántúli költő, Garay János, az ilyen merészen meséltető magyar vén-obsitosokat testesítette és örökítette meg tréfás hőskölteményének híres „Hári János” obsitos alakjában.

Minálunk, idehaza, a komoly idők fordultával eltemetődték, elfelejtődtek lassacskán az ilyen kedvderítő, meséltető, hatalmasakat lóditó Hári Jánosok. Annál eredetibben, kedvesebben hatott reám most, hogy kint a tengerentúlról, az amerikai „Szabadság” hasábjain felfedeztem egy ilyen, a költő Garay tollára méltó amerikai magyar Hári Jánost. Braziliában, az Amazon vidékén is kalandozott ez az öreg amerikás Szabó bácsi és egyik ottani kalandját ekként beszéli el:

— Hát, tudják, ottan asszonyok a katonák, s a férfiakból csak a javát hagyják meg magnak... Gyilkos természetű, vad fajta ez az asszony-népség. Meztelenül szőréről ülnek meg a nyergeletlen lovat... Olyan nagy görbe kékű van, hogy azzal egy csapásra lekanyarítják a férfiak fejét... Tudják, hogy egyszer én is a kezükbe kerültem és az én fejemet is lekanyarította egy ilyen vad „lédi (lady = ur-hölgy)”... Előbb ugyan kezem-lábam összekötötték valamiféle szívós szederindával, s az egyik ugyanakkor lenyisszantotta fejemet... Azután mindjárt tovább is nyargaltak... Az volt a szerencsém, hogy még nem hűlt ki, meleg volt a vérem, amikor elmentek. És hogy én mindjárt viszattemtem a helyére a fejemet... Az aztán így tüstént egy-kettőre össze-forrott.

Ezt a nagy lóditást nem állhatta szó nélkül az egyik földi, ott kint

A világ legnagyobb utasrepülőgépek
óriáskereke

A „Scylla” nevű gépet az angol légitársaság építette: a kerék mellett levő motorkerékpáros fogalmat nyújt a kerék és általában a gép nagyságáról.

Amerikában és elébe akart kerülni az öregnek. Feltette az észszerű kérdést:

— De, Pista bátyám, ha egyszer a maga keze-lába össze volt kötözve, hát akkor mivel tette vissza helyére a fejét?

Az öreg amerikás Szabó István korántsem jött zavarba, egy pillanattig sem gondolkodott a fogós kérdésen, hanem abban a pillanatban rávágta:

— Hát a fogammal, te pupák!
Nincs tovább. Ez is igazi Hári János-féle mondás vala s ilyent sem tud kitalálni más hidegvérű náció! Szikrázó magyar fej kell még a meséhez, a csattanós tréfiákhöz is... Bizony mondom, hogy az Isten megsegítendő a jókedvű magyart!

MÓRICZ PÁL

Vitorlám eloldtam...

Vitorlám eloldtam, tengerre szálltam,
Árbocom csapkodják a zord szelek,
Az életnek magamat fölkináltam:
Előre evezek.

Homlokom izzad, izmaim feszülnek,
Lelkemben gondok s jajok felmerülnek,
De a remény velem jó, lelkesít:
Lelkemre fényt derít.

SZABÓ LAJOS
(Somogyzentimre)

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 április hó 10-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 29.50 fillér; kétkoronás 59 fillér; ötkoronás 1 pengő 51 fillér; régi egyforintos 79.50 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 32 pengő 30 fillér, 10 koronás 15 pengő 50 fillér; Napoleon-arany 32.10—32.15 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő 5 fillér.

Színarany kilogrammja: 5470—5480 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 76 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Tehelem gyakran üzekeedik, de nem borjazik. Az állatorvosnak is mutattam s azt a választ kaptam, hogy tehelem már javul, de azóta ismét üzeke-dett. Mit tegyek tehát, hogy megborjaz-zék? (K. K., Szilsárcány.) — **Felelet:** A gyakran üzekező és nem fogamzó tehénnél a petefészkek elfajulásában, a méhgyulladásos elváltozásaiban, daganataiban, a méhnyak hurutjában kell keresni az okot. Szakszerű állatorvosi beavatkozás a petefészkek egyes kóros-eitében, a méhgyulladás, a méhnyakhurut esetén sikerrel kecsesget, egyébként azonban (a petefészkek abnormis helyeződése, daganatai, petevezeték összenövése esetén) nem marad más hátra, mint a husra való értékesítés.

Kérdés: Négy évvel ezelőtt középszűz-cetés mellett vettem 3 hold földet, az eladó hibájából a bekebelezett jészlógi terhek ma is rajta vannak: mit tegyek? (2689. sz. előfizető.) — **Felelet:** Ha már az egész ingatlan vételárát kifizette és az eladó az ingatlan ennért dacár nem tehermentesítette, úgy nincs más hátra, mint az eladót a tehermentesítés iránt beperelni.

Kérdés: 1. Hol kérhetem nevem megmagyarosítását? 2. Mózsról nevet lehet-e Oláhptakira magyarosítani? 3. Lehet-e nemesi előnevet kérni? 4. Ki ríselhet nemesi előnevet és hol lehet megállapítani, hogy van-e nemességem? 5. Elfogad-e a szerkesztőség verseket a pályázaton kívül is? 6. Faluszövegséget szeretnénk alakítani, hová forduljunk tájékoztatásért? (R. L., Sámsonháza.) — **Felelet:** 1. Olvassa el „G. P., Gyöngyös”-nek adott tanácsunkat. 2. Oly jóhangzásu magyar név a Mózsról, hogy nagy kár volna megváltoztatni. 3. Nem lehet. 4. Nemesi előnevet csak az használhat, akinek a királyok nemességét adományozták. A Kormányzó Ur nemességét nem adhat. Nemességének megállapításáért forduljon az Országos Levéltárhoz (Budapest, I. Bécsi kapu-tér 4. sz.). 5. Igen, ha jök és közölhetők. 6. Forduljanak óhajukkal a „Falu” Országos Földművelésügyi társasághoz (Budapest, V. Báthory-u. 24.). Utolsó kérdésére lapunk legközelebbi számában válaszolunk.

Kérdés: Szomszédom 100 százalékos hadirokkant, sem földet, sem házhelyet eddig nem kapott, igényelhet-e még? (M. J., Pusztakenyel.) — **Felelet:** Ha községük határában még van az Országos Földbirtokrendező Biróság által ki nem osztott föld, vagy olyan, amely még a telekkönyvön nincs keresztülvezetve, úgy adjon be kérvényt a fenti bizottság címére (Budapest, V., Klotild-u. 15.). Ez esetben még kaphat földet.

Kérdés: Édesapám a haretéren elesett, édesanyám az özvegyi nyugdíjat 1925-ig kapta rendszeresen, de azóta nem kapja.

1927-ben kérvényezte, de elutasították. Most újból kérvényez: megkapja-e a nyugdíját ezután, ugyiszintén az elmaradt nyugdíjait? Mennyi egy altiszt özvegyének a havi nyugdíja? (Ny. L., Vásároszentgál.) — **Felelet:** Mindenesetre forduljon a belügyminisztériumhoz a hadi-özvegyi-járulék visszamenőleges kifizetése iránt. Az altiszt özvegyének a nyugdíja a fizetési osztály és az eltöltött szolgálati évtől, valamint attól függ, hogy mikor ment át az özvegy elhunyt férje nyugdíjba. Ha ezeket az adatokat közli, úgy a választ meg fogjuk adni.

Kérdés: Mi az irtási módja a takarmányrépát kelés idején pusztító bolhának? (O. F. Gy., Kerecsény.) — **Felelet:** A répabolhát bolhatályigával kell szeszefogdosni. Ez apró kerekéken tovagördülő, 3—4 méteres deszka, melynek alsó lapja be van kátrányozva. A deszkát egy nyél segítségével a répa felett: talyiga módjára toljuk meleg déli órákban. A felugráló bolhák ráragadnak a kátrányos deszkára. Időnként a felragadt bolhákat levakarjuk és a kátránykenést megújítjuk.

Kérdés: Mikor legalkalmasabb kenderet vetni és milyen földet kíván? (Sz. E., Bük.) — **Felelet:** A kender április hó első felében vetik. Legjobb termés érhető el lecsapolt árterületeken, gyepőtöréses és erdőirtásos talajokon. Jól termelhető úgy a könnyű homokon, mint a kötött agyagon, ha termőerejük nagy. A nedves, hideg, összeálló agyag, továbbá a sivár futóhomok és a szikes talajok kendertermelésre nem valók, mert ezeken a kender hitvány és alacsony marad. Legfontosabb tehát a talajnak a buja termőereje. Ezért ősszel meg kell trágyázni földjét katasztrális holdanként 20—25 szekér érett istállótrágyával. A tavaszi trágyázás már nem használ, sőt árt, mert a kender ilyen esetben esetleg kislül.

Kérdés: Van egy tetres méhesládóm, mit tehetek, hogy a tetveség megszűnjék? (Ifj. B. M., Vértessasza.) — **Felelet:** Méhtető alatt Ön bizonyára a méheslámbét (Braulia coeca) érti, mely 1.2—1.3 mm. hosszú légy. Ez szipókaalakú szájjával elszívja a méhtetőt a méh szájából. Legjobb védekezés ellene a méh lakások tisztántartása; seperjük ki és égessük el gyakran a kaptár fenekén levő hulladékot.

Kérdés: Hogyan kell ápolni a krizantémumot, hogy szép nagy virágu és nemes legyen? (T. J., Erdősokonya.) — **Felelet:** Nagy virágokat csak bizonyos, az u. n. C. indicum chrysanthemum fajtákon lehet termelni. Rendelésnél tehát ezt kösse ki. A dugványokat különleges földbe kell ültetni; 3 rész gyepszínföldet, 1 rész komposztot, 1 rész homokot, másfél rész érett trágyát, negyed rész faszéntörmelékét, egytizenhatod rész poudrette-t kell. Ész folyamán összekeverni, télen szabadban tartani, többször átforratni és időnként hígított trágyalével átöntözni. E földbe ültetett dugványokon csak egy szárat nevelünk és ezen egyetlen virágot. A szárról a többi hajtást és bimbót minél előbb el kell távolítani, azaz a levél tövéből kikapni.

Kérdés: 1928—1929-ben saját és bérelt földemen cukorrépat termeltem. 1930-ban a bérletet visszaadtam és a cukorgyár által eredetileg engedélyezett kontingenst saját földemen termeltem. 1933-ban volt bérletem tulajdonosa megkért, hogy adjak egy nyilatkozatot, hogy bérletem tar-

LEGUJABB SZABADALOM

„NETTOSPRICC“ dugattyunélküli gyümölcsfa- permetező készülék.

Olcsó, nincs benne bórözék, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb. Kérjen díjtalan leírást. Gyártja és forgalomba hozza:

TAKÁCS KÁROLY, ny. Máv. előljáró
Budapest, VI., Kerekes-utca 28. szám

tama előtt az ő földjén cukorrépat termeltem, hogy ezáltal ő is szerződést kaphasson. A kért nyilatkozatot megadtam, azonban a cukorgyár 25 százalékkal csökkentte átvetélt keretemet és nem vette figyelembe, hogy az engedélyezett mennyiséget 1930-tól saját földemen termeltem. Jogos volt-e a cukorgyár eljárása? (F. Gy., Porládony.) — **Felelet:** A cukorgyár eljárása bizony, jogos, mert Ön az aláírásával átengedte a jogot gazdasársának.

Kérdés: Sertéseim állandóan trágyalevet szűrésznek, milyen tápanyagra van szükségük, hogy ezt elhagyják? (P. M., Kiskörös.) — **Felelet:** Adjon sertéseinek minden kilogramm abraakra 2 deka iszapolt krétát és minél előbb zöldet (lucernát, lóherét, stb.); addig, míg ez lesz, lucernaszéna leveles részét vagy murváját.

Kérdés: 1. Igaz-e, hogy ha hároméves vadeseget más helyre átültettünk ojtás és szemzés nélkül, úgy megmeseedik? 2. Hány rejtőny megfejtése szükséges ahhoz, hogy valaki jutalomban részesülhessen? (N. V., Szárföld.) — **Felelet:** 1. A gyümölcs-vadoncot átültetés utján nem lehet nemesíteni. 2. Legalább kettő.

Kérdés: 1. Szőlőben igen sok a kigyó-hagyma s gyakori kapálás ellenére sem pusztul ki, mivel lehetne kiirtani? 2. Mivel lehet rétről a fodormentát kiirtani? 3. Mit tegyek, hogy árpavetésemből a vadbűkköny kipusztuljon? (1722. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Szőlőben a gyomot igen gyakori kapálással, réten és szántón pedig kapásnövények termelésével lehet kiirtani a gyomnövényeket. Ez vonatkozik mindenféle gyomra. Míhelyt a gyom kibújt a földből, azonnal vágjuk ki s így mintegy fojtsuk bele a talajba.

Kérdés: 1. Van-e trágyaértéke a levágott szőlővesszőnek, ha nyersen 5—10 centiméteres darabokra vágdaljuk és a talajba 25 cm mélyre, a szőlő trágyasorába leássuk? 2. Mivel lehet a gyümölcsfáknál a szű ellen védekezni? 3. Évelő takarmány-e a baltacim, mikor és milyen talajba vetik, hányszor kaszálják és tápértéke egyenlő-e a lucernával? (G. F., Oroklán.) — **Felelet:** 1. Az el nem korhadt vesszőnek trágyaértéke igen kevés. 2. A szübugarak által ellepített beteges, fagyviselt fákat legjobb kivágni és feltüzelni. Ha a fának csak egyik-másik ága fertőzött, akkor csak ezt vágjuk le és tüzeljük el, miáltal a tavaszig benne lappangó kukaok vagy bogarak elégnék. Ha a törzsnek vagy vastagabb ágának csak egy része fertőzött, a befertőzött részt vágjuk ki, azután kenjük be előzőleg 1—1½ óráig a szabadban főzött kátránnyal, hogy a seb újra beforrjon. Erdő mellé ne telepítsünk gyümölcsöst, mert onnan a szübugarak átjönnek kertünkbe. Csak olyan gyümölcsfajtákat állítsunk, amelyek telegen fagyat elbírnák s az ilyenek nem is szüvasodnak meg. 3. A baltacim évelő növény, mint a lucerna. Kora tavasszal kell vetni. Száraz, silány talajokon is megterem. Évente egyszer kaszálható (15—20 métermázsza szénát ad), utána legeltetni szokták. Jó talajokon nem versenyezhet a lucernával, mert ennek termőképessége sokkal nagyobb, de megbecsülhetetlen szolgáltatokat tehet olyan sovány, köves, sekély talajokon, amelyeken a lucerna már nem díszlik. A lucernaszéna valamivel táplálóbabb, mint a baltacimszéna; az arány ez: 8:7.

Kérdés: 1. Hol és mennyiért kapható jóminőségű tejfokmérő? 2. Mennyi a zsirtartalma a legjobb minőségű tejnek és mekkora zsirtartalmat követelnek meg a lefőltött tejről, amit még el lehet adni? (S. S., Jászberény.) — **Felelet:** 1. Kapható Geitner és Rausch budapesti cégnél (VI. Andrassy-ut 18.); ára 8.50 pengő. 2. A jóminőségű tej 4.2—4.3% zsirt is tartalmaz. Az érvényben lévő miniszteri rendelet értelmében 3.5% zsirtartalomnál kevesebb zsirtartalmu tejet forgalomba hozni nem szabad.

Kérdés: Lehet-e a postatakarékpénztár zálogházi árverésén gyalunadot vagy korábbi üllöt beszerezni? (B. O., Babót.) — **Felelet:** Nem lehet.

Kérdés: 1. Hol kaphatok champignon-gomba termesztéséhez szükséges spórát? 2. Hóni János szentéletű szatmári püspököt boldogá avatta-e a pápa? 3. Hová kell fordulni a nérmagyarosításért? (G. P., Gyöngyös.) — **Felelet:** 1. Itt közöljük néhány gombakerteszet címét, forduljon közvetlenül hozzájuk: Zalay Arthur champignon-telepei (Budapest, X., Maglódi-ut 5—7. sz.); Suppan Champignon kultúrák (Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 21.); Kóthay István (Budapest, Kossuth Lajos-u. 9. sz.). 2. Nem avatta. 3. A nérmagyarosítás iránti kérvényt a belügyminisztériumhoz kell benyújtani és azt 2 pengős okmánybélyeggel kell ellátni. A kérvényhez mellékelni kell: a születési anyakönyvi kivonatot, ha házasság, vagy a házassági anyakönyvi kivonatot, valamint a kiskoru gyermekek születési anyakönyvi kivonatait.

Kérdés: Mikor kezdődik új gépkezelői tanfolyam a Technológián és mennyibe fog kerülni a részvételi díj? (K. L., Lencseistvánd.) — **Felelet:** A technológiai

Mutasd meg
szomszédoknak is
a **VASÁRNAP**-ot!

Intézet csak autózvezetői tanfolyamot tart, amely április hó 16-án este 7 órakor kezdődik. Résztvételi díja 117 pengő, ha azonban a jelentkező fa- és fémipari iskolát végzett, vagy képzett lakatos, úgy 100 P.

Kérdés: 1. Mióta vagyok lapjuk előfizetője? 2. Mi a címe Vörös Vince nevű előfizetőjünknek? 3. Hol kapható és mennyiért a „Suba” és „Visszatért boldogság” című szindarabok? (H. A., Kondoros-lanya.) — **Felelet:** 1. 1921 január hó elseje óta. 2. Címe: Kisbicsérd u. p. Nagy-bicsérd. 3. Sajnos, már nem kapható, teljesen elfogyott, még a kiadónál is.

Kérdés: Van egy 2 szobából és egy nyílt kocsmai helyiségből álló lakóházam, kivételként rám 18 pengő 86 fillér rendkívüli adópótlékot, bár a ház saját használatban van és volt. 25 pengő jövedelemadózt fizetek és erre szintén adópótlékot vetettek ki, jogosan tették-e? (Sz. S., Jászberény.) — **Felelet:** A fennálló törvényes rendelkezések értelmében a vagyoni adó után 100 százalékos, a jövedelemadó után 27 százalékos, a házadó után a házadóalap 2½ százalékát kitevő rendkívüli adópótlékot kell fizetni. Állapítsa meg tehát, hogy az Ön ellen kivett rendkívüli adópótlék összegszerűleg helyese-e.

Kérdés: Ha a védett birtoktulajdonos rendszeren fizeti az adóját, védettségét valamilyen címen felbonthatja-e a hitelező, hogy földjét elárverezze? (4207. sz. hű olvasó.) — **Felelet:** Nemcsak az adót kell a védett birtokosnak fizetni, hogy a védettséget megtarthassa és ingatlanát el ne árverezze, hanem a hitelezőknek megállapított fizetményeket is: 4 százalékos kamatot és 1 százalékos tőketörlesztést.

Kérdés: Birtokom védettség alatt van. Szeretném igénybe venni a 6. és 7. §-okban foglalt kedvezményeket, de ingatlanom kataszteri tiszta jövedelmének negyvenszeresén alul van az adósságom összege; megillet-e a kedvezményt engem? (G. I., Gyula.) — **Felelet:** Minthogy tartozása a kataszteri jövedelem negyvenszeresét meg nem haladja, a 6. és 7. §-okban foglalt kedvezményt nem veheti igénybe és ezért tartozik jelzálogos és egyéb hitelezőknek 4% kamatot és 1% tőketörlesztést megfizetni, de az alapha nem kell semmilyen fizetést teljesítenie.

Kérdés: Érvényes-e az olyan egyszéki levél, amely három évvel ezelőtt készült, a készítésénél nem volt jelen senki és nem is írta alá senki? (O. I., Hagyáros.) — **Felelet:** Az egyszéki érvényes, de ha az ellenfél letagadja, ugy nem bizonyítható s ez értéket semmivé tesz.

Kérdés: A Magyar Királyi Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivataltól követelése van, hogyan lehet behajtani ezt a követelést? (K. F., Ipolyec.) — **Felelet:** Intézzon a M. Kir. Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatalhoz kérdést levélben (elme ma is: Budapest, V., Dorottya-u. 2.), a hivatal értesítésének számára hivatközszással, hogy követelése hogyan áll és hogy azt mikor kaphatja kézhez. Ha válaszbélyeget mellékel, a hivatal felvilágosítást fog adni.

Kérdés: 16 katasztrális hold földet használunk, saját tulajdonunkat, ebben egy pár lófogat és egy pár tehénfogal után 12—12 pengőt fizetünk és ugyancsak 12 pengőt egy darab tehén után ezenfelül, holott ez nem befogós, mert nincs is rá szükség. Jogos-e ennyi közmunkavállalás? (G. F., Oroklán.) — **Felelet:** Csak 24 pengő a jogos, a további 12 pengőt tes-

sék megfellebbezni.

Kérdés: 1922 február 5-én lefizettem 100 négyyszögöles házhelyvételárért 2000 koronát, erről megvan a nyugtám; ugyan-ez év novemberében lefizettem 8000 koronát, de semmilyen nyugtám sincs róla, tanúm pedig csak a családomban tagjai. Ha pengőben ismét meg kell hogy fizessék a 8000 koronát, mennyit tesz az ki? (D. J., Pálmonostora.) — **Felelet:** Ha a tartozása csak papirkoronában volt megállapítva, úgy a 8000 korona tartozását 64 fillérrel és ennek a fizetésig járó kamataival fizetheti ki. Ha azonban aranykoronában volt megállapítva, az aranykorona értékének megfelelően tartozik fizetni (1 aranykorona = 1.16 pengő). A már egyszer lefizetett összegnek mindenesetre nézzen utána, hátha nyomára akad, illetve bizonyítani tudja a fizetést. Ha hatósági pénztárhoz fizette be, úgy annak mindenesetre nyomának kell lenni és ha nyugtája nincs is, akkor is megállapítható a fizetés.

Kérdés: 1929-ben meghaltak a szüleim, négyen vagyunk testvérek. A hagyatéki tárgyalásért 60 pengőt számított a közjegyző, melyből 15—15 pengőt én és egyik testvérem megfizettünk. A hátralékért beperelt bennünket a közjegyző s azt állítja, hogy díjáért egyetemlegesen vagyunk felelősek; végrehajtott és most el akar árverezni. Lehetséges-e ez és mit tehetek? (K. Gy., Nagygyenes.) — **Felelet:** A közjegyző díjáért minden örökös egyetemlegesen felelős a hagyatéki erejéig, tehát addig az összegig, amennyit a hagyatékban megkapott. Az, hogy a közjegyző két részletet külön-külön felvett, ez a körülmény az egyetemlegességet és a közjegyző jogát meg nem szüntetheti, mert hiszen részletfizetést a törvény értelmében fogva mindenki köteles elfogadni. Nincs más hátra, mint a tartozást megfizetni és azt behajtani testvéreitől.

Kérdés: Anyám 8 hold földjét 2000 pengő vételárért és hat testvérünk közül kétünknek akarja adni, a másik négy testvér megtámadhatja-e az ügyletet? 2. 2000 pengős adásvételi szerződés után mennyi illetéket kell fizetni? (H. Gy.) — **Felelet:** Hogyha a két gyermek a 2000 pengő vételárát készpénzben lefizeti s az összeg a 8 hold forgalmi értékének megfelel, úgy a többi testvér az adásvételt nem támadhatja meg. Sajnos azonban, úgy látjuk, hogy a 2000 pengő nem éri el a 8 hold ingatlan forgalmi értékét, mert hiszen ilyen kis összegben egy hold ingatlan értéke ma is 400 pengőre tehető. Az ingatlanátrási illeték 6%, amiből helyenként változóan 1, illetve 2% törvényhatósági illeték járul.

Kérdés: A szomszédok a ház mögött hány méterre létesülhetnek virágos vagy veteményes kertek, lehet-e nekik már alig 50 centiméternyire a háztól kertjük? (V. Gy., Cinkota.) — **Felelet:** 50 centiméternél többet nem szoktak a ház mellett megahygni, nem is kötelezhető rá a szomszéd. Egyébként, ha panasza van, a főbírói hivatalhoz kell fordulni, amely helyszíni szemle után állapítja meg, hogy jogos-e a szomszéd eljárása, vagy sem.

Kérdés: Haszonbérleti szerződés 1934 október 1-én jár le, a bérbeadó követeli, hogy már a búkköny betakarítása után adjam át a földet, jogos-e ez a kívánsága? (K. J., Verseg.) — **Felelet:** Irányadó a szerződés. Ha a szerződés másként nem rendelkezik, akkor csak a kikötött határidő letelte után köteles a földet átadni. Ha a bérbeadó a földet önhatalmulag elfoglalná, úgy birtokháborítási pert indíthat ellene.

Kérdés: 1. Védett birtokom van, mennyi a törvényes kamat? 2. A védett birtokká nyilvánítással kapcsolatos kérvényblanketta kitöltéséért fizettem a jegyzőnek 4,80 pengőt, jogos-e ez? (K. B. F., Hosszuhetény.) — **Felelet:** 1. A védett birtokok tartozásait után 4 százalékos kamatot és 1 százalékos tőketörlesztést tartoznak általában fizetni. 2. Ha valakit egy munka elkészítésével megbíz, úgy annak egyenértékét tartozik neki megfizetni.

Kérdés: 1. Szomszédom rádió-antennáját udvaromom keresztül vezette, követelhetem-e annak eltávolítását? 2. Falunk jegyzője hektoliterenként 3 P borfogyasztási adót vetett ki nekünk. Meg kell-e fizetni ezt a kivetést? (1929. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Követelheti szomszédjától az antenna eltávolítását. 2. A boradó-kivetést fellebbezzék meg.

Kérdés: Hol vannak az országban állami és törvényhatósági elmeügyintézetek? (F. Gy., Boncodföld.) — **Felelet:** Állami elmeügyintézet van kettő Budapesten (VI., Hungária-körút 80—82. sz.; I., Hidegkuti-út 72. sz.), vidéken pedig Nagyállón és Gyulán. Nagyobb törvényhatósági elmeügyintézet van a következő városokban: Szombathely, Balassagyarmat, Gyöngyös és Sátoraljaújhegyen. Egyes kisebb osztályok azonban működnek majdnem minden megyei székváros kórházában.

Kérdés: Hol kapható és mennyiért Németh József: „Kömüvesmesterség” című munkája? (P. Gy., Biharkeresztes.) — **Felelet:** Kapható kiadóhivatalunkban 4.80 pengő, valamint 20 fillér portóköltés előzetes bekielődése mellett.

Kérdés: 1. Fiam műt évben kérvényt nyújtott be a pénzügyminisztériumba malomellenőri állás elnyerése végett, mikorra lehetséges kinevezést várni? 2. Mikor lesz felvétel a postánál vagy vasútnál és milyen végzettség szükséges postagyakornoki állás elnyeréséhez? (1244. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1—2. Belátható időn belül egyik helyen sem lesz felvétel. Hogy valaki postagyakornok lehessen, értelettségi bizonyítvánnyal kell rendelkeznie.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Jázmin. A naptárt elküldtük. A versgyűjteményt P. Á. E.-nek adtuk át megbírálás végett akkor, amikor Ön nálunk járt. Fájdalom, ez az ur azóta elkerült bennünket és mindeztideig nem sikerült felkutathunk. Ugy hallottuk, hogy külföldön

MÉHÉSZKEDJÉK

A méhészet kenyeret ad! A méhészetből vagyont gyűjthet. A méhészet a legjobb nyugdíj!

MÉHÉSZETI eszközökről árjegyzéket, szaklapból mutatvány számot kívánatra ingyen küld a

„MÉH”
A Magyar Méhészek Értekezési Szövetsége
Budapest, V., Arany János-utca 1. szám.

Mézet, viaszot a legmagasabb napi áron állandóan vásárolunk.

tartózkodik, de a gyűjteményt nem küldötte vissza. Várnunk kell, míg előkerül. — **N. V., Szárföld.** Egy kis jóakarattal elcsuszik a többi között. — **Sz. G., Geneshát. Jó.** — **I. S., Felsőmoesolád.** Válogatunk belőlük. — **Cs. I., Galambospuszta.** Igen, ugyanolyan eséllyel. — **B. S., Istvádi.** Hálásan köszönjük elismerő sorait és őszinte „Istenhozott!”-at mondunk Önnek. Sajnos, a szóbanforgó darab könyvalakban nem jelent meg, az akkori példányok pedig már nem állanak rendelkezésünkre. — **B. A., Budapest.** Megismételjük, amit hangsúlyoztunk: más verset kérünk. Ne ragaszkodjék ehhez, mert egyáltalában nem emelkedik a sablonos irredentaversek fölé. — **G. Gy., Mezősát.** Az első jó. — **M. F., Csorna.** Nagyon szépen köszönjük az Ön tularádó érzelmeit, de nem is érdemeljük meg. Igaz azonban, hogy az olvasók részéről felénk érkező elismerés, szeretet és ragaszkodás megsokszorozza erőnket. Isten Önnel! — **Id. T. I., Bodvarákó.** Közlünk belőlük. — **T. R., Bogoszló.** Rendkívül hálásak vagyunk meleg soraiért s lapunkhoz való ragaszkodásáért. Esetleg sor kerülhet a példányként való előadás bevezetésére. A dalok megjelenítése körül félreértés forog fenn. Nem mi zenésítettük meg a dalokat; ellenben Tornay Károly jeles zeneszerzőnk, aki lapunk olvasója, arról értesített bennünket, hogy három dal megnyerte a tetszését és meg fogja zenésíteni azokat. Munkájával el is készült és a dalokat legközelebb közzéteszük a VASÁRNAP-ban. Szerkesztőnk hálás szívvél köszöni Önnek a névnap megemlékezést, amely jókor jött — mint minden jókívánság — bár ő nem szokta megülni a névnapját. De igaz szívből kívánja, hogy mindazt a szépet és jót, amellyel elhalmozta őt, Önnek is adja meg a Gondviselés! — **Ifj. N. I., Szendrő.** Rejtvényeiből közlünk. — **I. S., Felsőmoesolád.** A megfejtés elkésve érkezett. — **B. J., Polgárdi.** A beküldött összeggel folyó évi március hó 31-ig van előfizetése rendezve. — **Sz. A., Sarkadkeresztúr.** Előfizetése folyó évi március hó 31-ig van rendezve. — **V. M., Pereked.** A kért mutatószámokat megküldöttük.

SZÁMADÓ ERNŐ versbírálatai :

Sz. J., Kerec. Mielőtt bírálatot mondánánk verseire, kérjük, küldjön be többet, mégpedig gondos, olvasható írással. — **K. I., Budapest.** Verseit köszönjük. Szlovenszkói és ruszinszkói írásokat a nagy magyar összetartás jegyében szívesen látunk. Szlovák fordításokat nemkülönben. **S. K., Budapest.** Versére alkalomadtán sor kerül. — **K. G., Kistelek.** Beküldött dafát közlésre elfogadtuk. Tanulmányozza szorgalmasan a népköltészetet. — **I. S., Felsőmoesolád.** Határozottan tehetőség valló írások. Közlünk belőlük. — **N. P. J., Hevesivántanya.** Nem minden tehetség nélküli írások. Küldjön be többet, hátha akad közlésre érett is. — **T. I., Bodvarákó.** „Rabláné” című verse dacára hazafias lendületének, még nem íti meg a mértéket. — **B. J., Érsekcsanakád.** Tehetős, szép írásaiból válogatunk. Üdvözlét. — **T. S., Jászfelsőszentgyörgy.** „Ne menj rózsám a kutra...” című verse alkalomilag sorra kerül. — **R. L., Sámsonháza.** „Pénc” című verse igazi költőt jellemző nagy őszinteséggel van írva. De tekintettel a lap agrárjellegére, más íranyu verseket kérünk. — **M. F., Albert-irsa.** Verseiből alkalomadtán közlünk.

T R É F Á K

Ugy a kettő közt...

Egy falusi ember utazott a vonaton. Ugyanabban a szakaszban utazott két ifju, akik a falusit mindenféle megjegyzésekkel zaklatták. A falusi nyugodtan ült a helyén, nem vett róluk tudomást.

A két ifju erre mellé ült, az egyik jobbra, a másik balra és az egyik megkérdezte:

— Mondja csak öreg, micsoda maga tulajdonképpen: egy sült paraszt, vagy egy ostoba fráter?

A falusi gondolkodott egy kicsit, aztán így szólt:

— Ugy a kettő közt, uraim.

Állandó foglalkozás

— Na, végre én is egy állandó foglalkozáshoz jutottam.

— Brávó. Hogy-hogy?

— A Kohn megbízott, hogy a Grün-től vasaljak be neki tíz pengőt.

Jó trükk

Kabát Pál még kezdő szabó volt, amikor egyszer elfuccolt egy nadrágot. Erre Mellény Tóni, a konkurrense, a megrendelőt megvette a rossz nadrágot, kiakasztotta a kirakatába és ráírta: „Látjátok, így dolgozik a Kabát Pál.”

A kis szégyellős

Kiss és Nagy pont egy zálogház előtt találkoznak. Kiss ép a zálogházból jött kifelé, Nagy pedig oda készül bemenni.

— Szervusz Kiss, — mondja Nagy — mit csinálsz te itt?

— A bátyámat voltam meglátogatni, — feleli elvörösödvé Kiss — a pénztárnok tudniillik a testvérem. Hát te mit keresel itt?

— Ugyanazt, gyere a keblemre. Hiszen mi akkor édes testvérek vagyunk.

Melyik a veszélyesebb?

Még a háboruban történt, hogy két öreg zsidó összeismerkedett egymással az utcán és beszélgetésbe elegyedtek egymással.

— Az én fiam, a Jenő, — kezdte az egyik — az tüzér és rém veszélyes beosztása van. Egy félév óta az olasz fronton szolgál az első tüzvonalban.

— Az én fiam, a Manó, — sóhajtja

Dollár és fontra

szóló zálogleveleket, kötvényeket pengő ellenében vesz és elad, valamint ezekre kölcsönt folyósít: **Barna-bank**, Budapest, V., Nádor-u. 26. Tözszéddel szemben. Telefon: 213—16, 104—87.

a másik — az élelmezési tiszt és még sokkal veszélyesebb beosztása van.

— Hogy lehet egy élelmezési tisztnek veszélyes beosztása?

— Na hallja? Nemrég kihírdették, hogy aki szolgálati ügyben bármily csekély ajándékot elfogad, nyomban felakasztják.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

d i s z n ó t e s z i

Á

(Beküldte Kardos A. Géza Vindornyasztőlősről.)

2. Szórejtvény.

P ó j a n u á r

(Beküldte Vörös Mihály Perekedről.)

3. Szórejtvény.

B e n e s
(-h)

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

4. Szórejtvény.

C S
d

(Beküldte Ifj. Kántor Albert Dögéről.)

5. Szórejtvény.

o k o k o k o k o k l u c s o k

(Beküldte Börcsök Bálint Makáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 18-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 12-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Évi kereset.** 2. Szórejtvény: **Esti csillag.** 3. Pontrejtvény: **Várom a Vasárnap-ot.** 4. Szórejtvény: **Rákóczi.** 5. Szórejtvény: **Veszendő lélek.**

Megejtették: Ifj. Kopócs István, Kutnyánszky Géza, Vezér Emil, Lőrincz Sándor, Nagy András, Ifj. Domonkos Pál, Szakál József, Cseppentő Imre, Csibráki Mihály, Börcsök Etelka, Vargha Anna, Szücs Ferenc, Günther László.

Jutalomkönyvet nyertek: Kutnyánszky Géza (Siklósbodony) és Csibráki Mihály (Regöly).

A 13-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

11

Regény a székely ősidőkből ★ Irta Földes Géza

— Mit érek én avval? — kérdi lehangoltan Csomok.

— Mit-e? Hát nem láttad, a nagyaszonny sárig csitócskáit hogyan kefélgeti? — mondja Sügetér.

— Jól főtt a lencséje! Hogy a medve hántsa meg!... — aztán válat von. — De jól es teszi... Bolond vóna, ha nem tenné, — elmékedik Sügetér is.

— Pedég az a sok pénz a nagyaszonnyak még annyi sincsen, mint egy szunyogcsipés, de a mű részünkre mekkora kincs! — állapítja meg Csomok.

Aztán elhallgattak. Talán gondolkoztak, hogy mit is kellene tenniük. Nagy későre vette fel újra a szót Csomok.

— Csámpásnak veszi a szavallatot felelőn, a nagyaszonnyal fizetési kettős áron...

— Érti a móggyát, hogy a suly egye meg!... Pedég, komám, ebből tám nekünk es járna valami, ugy-e? — mondja Sügetér.

— Járna biza! Mett hát métt vagyunk műk garaboncok? Iszen ha mű nem járunk a kezére, semmire sem tud menni — füzi tovább a gondolatait Csomok.

— A mán igaz, mű nyeljük az éhkoppot s ő feredik a sok jóba... de hát ugy kell nekünk, métt türjük el! — fakad ki Sügetér.

A két garabonc ugy elmerült a beszélgetésbe, hogy észre sem vették a Tálitoppos idejövételét. Ez őket jól kihallgathatta. Tálitoppos afféle házaló kereskedő, amelyen ebben az időben sok megfordult a székelyföldön. Ezt az ifju kereskedőt különösen jól ismerték itt. A neve voltaképpen Taleotoppos, de a székely nyelvérzek ezt Tálitopposnak mondotta. Így jobban tetszett a hangzása. S mivel Tálitoppos az áruját magára aggatva és egy nyakába vetett nagy fatálcán hordozta s ugy járt házról-házra, közönségesen csak gyalogbótosnak nevezték. Tálitoppos husz-huszonkétéves görög ifju. Ha magára vitézi ruhát öltene, olyan szép a testtartása, hogy még meg is lehetne bámulni. Aki jól megnézi, így is azt gondolja, hogy aligha közönséges ember házában látta meg a napvilágot ez a rokonszenves fiatalember. Illedelmes, tisztességtudó, szolgálatkész. Ezek a tulajdonságok ugyan felette szükségesek egy kereskedőnek, de hát mért nem ilyen a többi kereskedő is? Egész lényén valami különös rejtett szomorúság vonul végig. Pedig a tréfára mindig készen áll s ahol ő megjelenik, oda magával viszi a jókedvet. De ha arra

a bánatos két szemére nézünk, valami nekünk azt sugja, nagy fájdalmat rejtegethet ez a szegény fiu.

A két garabonc még mindig üzte, bogozta a megkezdett beszédet.

— Csak azt lesd, amíg téses kapsz valamit ebből a kincsből — mondja nagy busan Csomok.

— No, majtég teszünk arról es. Valaki segít még rajtunk es — biztatja Sügetér.

— Nem vóna-e jó, ha szólnánk Zandirhámnak? Iszen ugyes az ő bölére menyen ez a játék.

— Ezt mán én nem ajánlanám... Hej, ha nekünk egy kús eszünk es vóna! — sóhajt fel Sügetér.

Tovább már Tálitoppos sem maradhatott titokban itt. Észrevette Csomok, hogy idejött.

— Netene, hát a gyalogbótos hogy került ide? — kérdezi meglepetve.

— Hányódom, vetődöm én is, mint a rossz pénz, egyik kézből a másikba. De ti mondjátok meg, min töríték a fejeteket, hogy ahhoz még ész is kéne?

— Haj, gyalogbótos, nem tudsz te azon segíteni — feleli Sügetér leverten.

— Hátha?

A két garabonc erre összenéz s Csomok azt mondja Sügetérnek:

— Hallod-e, Sügetér koma, éppen most ezt a gyalogbótos hátha az Isten küldötte ide. Én es gondoltam valamit.

— Hát akkor szólj többet es. No, mit gondoltál? — biztatja Sügetér.

Aztán hárman összebujtak s nagy titkolózva elmondották, hogy őket mi bántja. Tálitoppos ugyan meghallgatta, de az esze bizony egészen másfelé járt. Meglátszott rajta, hogy ezeknek az apró-cseprő dolga őt nagyon nem érdekli. De azért hallgatta. Zandirhámot jól ismerte. Tudta ő is, hogy Zandirhám a székelyföld legderekabb vitéze. A szívébe nyilallott, mikor arra gondolt, hogy ezt a kiváló embert éppen Csámpással állítja valaki szembe. Nagyon elgondolkozott. Aztán eszébe jutott az ő hazája, a szép Görögország. Ott egy jóra való nép sóvárog a szabadság és a boldogság után, de az elvetemedett vezetői csak nyomort és bánatot zudítanak a szegény országra. Ott mindennapi eset, ami itt most készül. A görög történet — sajnos — nagyon is bővelkedik az ilyen dolgokban. Régebben történt ugyan, de megesezt, hogy egy havasi pásztorból lett illyr ragadta magához a hatalmat és a császári koronát. Durvasága és a tudatlansága ő be sok

szomorú emléket hagyott maga után! És ime, itt, ahol a székely nép eddig olyan boldog volt, ahol az ősi alkotmány például szolgálhatna akár melyik más nagy nemzetnek, egy lelketlen asszony hiúsága meg akarja rontani a közállapotokat. Ez a nép eddig mindenkor bölcsen intézte a maga dolgát.

— De miért is foglalkozom én ezekkel? Miért bánt engem? Nem elég az én bajom?... Aztán én egy hazátlan bujdosó vagyok. Kereskedem, hogy megélhessek... ennél több talán én már sohasem is lehetek... — Ezeket Tálitoppos nemcsak gondolta, hanem fennhangon mondotta is. A két garabonc ugyan hallgatta, de bizony semmit sem értettek belőle.

— Nem akarsz rajtunk segíteni? — sürgették a feleletét.

Tálitoppos éppen felelni akart, de a torkán akad a szó. Jolán közeledett feléjük. A nagy áldozóoltár felé tartott. Egyedül jött. Nem törődött semmivel és senkivel. Ment egyenesen az oltár lépcsője felé. Tálitoppos egészen megbüvölve nézte.

— Nezz oda, Csomok, mijjen bánatos a szegény Jolánka.

— A biza. Ó, hogy szerette ezt a leánkát Budhám urunk! Én azt hiszem, hogyha neki fija lett vóna, ma e vóna a felesége — mondja Sügetér. Aztán elhallgat s ujra csendben vannak mind a hárman.

— Hogy eltelik az üdő! — sóhajt fel végre Sügetér.

— Nekem szóltál? — riad fel gondolkodásából Tálitoppos.

— Nem. Csak én es elgondolkozámm egy kicsit. Mett hát még most es éppen ugy emlékszem, mintha csak a tennap történt vóna, hogy Budhám urunk ezt a leánkát tizenöt esztendővel ezelőtt Besnyőországból idehozta — mondja Sügetér.

— Hát nem idevaló? — kérdi nagy érdeklődéssel Tálitoppos.

— Nem a, de itt nőtt fel s osztán hogy szereti itt mindenki! De én ugy látom, csak Zandirhám marad a nyeregbe — okoskodik Sügetér.

Tálitoppos most még figyelmesebben nézte Jolánt. Addig nézte, amíg a szent tűz előtt valósággal leroskad az oltár lépcsőjére.

— Tehát nem idevaló... Idegen... de ki lehet? — töprengett magában.

— Gyalogbótos, szójj mán, segít-e nekünk? — kérdi Sügetér.

Tálitoppos a kérdésre egyszerre magához tért s lábzan égő arccal felelte:

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 10-én.)

GABONATÓZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 10.40—10.65, 78 kg-os 10.50—10.75, 79 kg-os 10.60—10.85, 80 kg-os 10.70—10.95, felsőtiszai 77 kg-os 10.15—10.30, 78 kg-os 10.25—10.40, 79 kg-os 10.35—10.50, 80 kg-os 10.45—10.65, járszági, fejérmegyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 10.05—10.20, 78 kg-os 10.15—10.30, 79 kg-os 10.25—10.40, 80 kg-os 10.35—10.50. *Pestvidéki rozs* 4.90—5, egyéb 5—5.10; *sörárpa* elsőrendű 11.50—12, másodrendű 10.50—11.50, harmadrendű 9.50—11; *takarmányárpa* elsőrendű 8.90—9, másodrendű 8.70—8.80; *zab* elsőrendű 9.80—9.90, másodrendű 9.70—9.80; *tengeri* tiszántúli 9.05—9.15, egyéb 9.90—10; *buzakorpa* 8.60—8.70; 7-es liszt 12.50—13, 8-as liszt 10.60—10.80 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* májusra: 10.11—10.13, júniusra 9.95—9.97. *Ros* májusra: 5.20—5.30, júniusra: 5.49—5.50. *Tengeri* májusra: 9.60—9.65, júliusra: 9.95—9.98, augusztusra 10.30 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön magteremtő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.*) *Takarmányrépamag* keresett, de a készletek már nem számottevők. *Lóheremag* iránt úgy a bel-, mint külföldön mutatkozik még némi érdeklődés. *Lucernamag* iránt úgy a bel-, mint a külföld részéről is valamivel jobb érdeklődés mutatkozott, ára alig változott. *Tavaszi búkköny* változatlan. *A budapesti áru- és élektőzsde jegyzései nyersárúért, 100 kílónként, feladóállomáson:* köles, vörös 11—12, vegyes 10—10.50; lenmag, nagy 24.50—25, kicsi 21—21.50; tökmag, nagy 28.50—30, kicsi 27—28, dohos 21—21.50; mák (kék) 37—38; borsó: Viktória 9.50—11.50; lenese, nagy 28—33, közép 21—23, kicsi 16—18; bab: fehér gyöngy 10.80—11, dunai szokvány 10.40—10.60, dunántúli szokvány 10.25—10.50, felsőmagyarországi szokvány 8.75—9, gömbölyű fürr 15—16.50, hosszu 14—15; lucernamag 125—145; lóheremag 115—130; muharmag 8—8.50; tavaszi búkköny 7—7.50 pengő métermázsánként.

Abraktakarmányvásár. Árpakorpa 8.40, borsóhéj 7.80, buzakorpa 8.25, konkolydara 8.75, lenmagpogácsa 10.50, repcepogácsa 8, rozskorpa 7, rozskorpa 8.50, rostakarmányliszt 10, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.20—5, harmadrendű, csomagolásra 3.30—4, muharszéna 5.70 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) és beállítani való tinók 48—50, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 48—50, másfél éves liszók 48—50, másfél éves tinók 46—50, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Borjувásár. Élő borjúk, belföldi szopós: elsőrendű 72—78, kivételesen 82, másodrendű 60—70, harmadrendű 58 fillér kg-ként.

Sertésvásár. Elsőrendű 91—93, közepes 86—88, silány 75—80 fillér kilogrammonként, élő súlyban.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 300—625, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 165—300, alárendelt minőségű 60—180, vágó lovak 35—150 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő, prima, fiatal ürök, páronként 100 kg súlyban 48—52, fiatal, prima bárányok, páronként 80—84 kg között 48—54 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 6 kg súlylevonással.

Gyapjú. *Hazánkban* az elmúlt héten is mérsékelt forgalom volt elővételekben, amelyeknél a középminőségű uradalmi fésűs- és szövetyapjúért 1.80—1.90 pengőt fizettek. Békés- és biharmegyei kiegyenlített és jó rendementu községi gyűjtött tételek 1.67—1.72, alacsonyabb rendementu biharmegyei hasonló áru 1.62 pengő áron cserélt gazdát.

Nyersbőr. Marhabőr 40 kg-ig, magyar 68, tarka 78 fillér, 40 kg-nál nehezebb marhabőr 5 fillérral kevesebb, borjubőr, hosszu lábbal 6 kg-ig 105 fillér, 6 kg-nál nehezebb 10 fillérral kevesebb, rövid lábbal 10 fillérral drágább. Fehér merino báránybőr zöldsúlyban 90 fillér, mészárosbőr 13 pengő, kisebbek 10—20 százalékkal olcsóbbak.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőltözött tej 6—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehéntúró 40—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 140—240, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő baromfi:* Tyúk 2—4, csirke 1.50—2.30, káppan 4—5, pulyka 3—7 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyúk 1.20—1.70, csirke 1.40—3.60, rucsa, hizott 1.50—2, lud, hizott 1.40—2, pulyka hizott 1.40—1.80, pulyka, sovány 1—1.30, libamáj 4—10 pengő kilogrammonként. Teatojás 5—6, főzetojás és apró 3.5—4.5 fillér darabonként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.08—1.32, sózott, kenyér 1.40—1.80, füstölt 1.40—1.80, hár 1.20—1.36, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybéli 1.16—1.32 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty élő, nagyság szerint 1.10—1.60, harsa 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 2, gerinc 3—4, lapocka 1—1.20, többi része 0.30—0.40 pengő kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika, édes nemes 4.40—5.60, félédes 4—4.40, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.60—0.90, pergetett méz 1.40—1.60, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárga répa 8—18, petrezselyem 10—20, zeller 20—50, kalarábé 16—28, vöröshagyma, makói 8—10, közönséges 6—10, fokhagyma 16—40, cékla 14—24, fejeskáposzta 24—36, kelkáposzta 40—100, vöröskáposzta 60—120, fejjalálata 6—36, torma 40—140, burgonya, őszli, rózsza 7—10, nyári, rózsza 10—14, Ella 7—10, sóska 20—40, paraj tisztított 16—60, fekete-retek 14—30 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 12—40 fillér.

Gyümölcs. Alma 36—60, körte, nemes 60—200, dió 100—140, dióbél 320—440, mogyoró, olasz 240—300 mogyoróbél 320—380 héjazott mandula 400—700, gesztenye, olasz 48—80 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Az Alföldön az alacsonyfokú borok ára kistermelőknél hektoliterfokonként 1.85—1.95, a 10 fok körüli boroké 1.95—2.20 pengő körül mozog. Uradalmaknál józamatú borokért hektoliterfokonként 2.10—2.40 pengőt fizetnek, 11 fokos borok ára hektoliterenként 26—30, 12 fokos boroké 32—36 pengő között mozog, fejtve, állomásra szállítva. Jöminőségű borokért és hegyi borokért ennél többet is fizetnek.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben változatlan áron zárult a forgalom. *Gyümölcspálinka*üzletben a forgalom a múlt heti változatlan keretek között mozgott. *Törkölyt* 3—3.20 pengőig, *seprőpálinkát* 3.30 pengőig ajánlották. *Szűvőrium*, *tavalyi nyári áru* változatlan áron, *őnyári áru* 4, *ó-kék áru* 5 pengőn kelt el. *Borpiacot* avinálási célokra 2.40—2.60 pengőig ajánlották. Az árak 10.000 literfokonként + 3% forgalmi adóval értendők.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára április hó 10-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1780—1820; dollár 337.40—347.40; kanadai dollár 332—352; holland forint 232.30—233.70; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 14.05—14.30; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.25; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.26; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 78.70—80.70 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, április hó 15-én. Állat- és kirakodóvásár: Cegléd, Kistelek, Ráckeve, Szöreg, Törökszentmiklós.

Hétfő, április hó 16-án. Állat- és kirakodóvásár: Baktalórántháza, Dees, Heves, Jánoshalma, Lovászpataka, Mohács, Ráckeve, Romhány, Solt, Tiszaluc. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Lőrinci, Magyarkeszi (bizonytalan), Mágocs. — *Kirakodóvásár:* Ózd, Tatabánya.

Kedd, április hó 17-én. Állat- és kirakodóvásár: Mihályi, Solt. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Lőrinci. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsódnádas.

Szerda, április hó 18-án. Állat- és kirakodóvásár: Balatonfűred, Dombóvár, Siófok, Székesfehérvár, Zomba. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Hedrehely, Somogyvár.

Csütörtök, április hó 19-én. Állat- és kirakodóvásár: Berettyóújfalú, Lövő, Nagyléta, Sarkad (bizonytalan), Tiszafüred.

Péntek, április hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Komádi, Szentes. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Gödre, Gölle.

Szombat, április hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Szentes.

KIADJA:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-
SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. ÁPRILIS 15—21.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 15

9.15: Hírek. **10—11.10:** Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. **11.15—12.15:** Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **12.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. **Szünetben:** „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. **14:** Sáray Elemér cigányzenekara. **15:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Vitéz Lomjapatak Béla m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő: „Védekezés a szőlő kártevői ellen”. **15.45:** Hanglemezek; operarészletek. **16.30:** „Embervédelem”. Rottenbiller Filöp dr. előadása. **17:** A Budapesti Római Katolikus Egyházközségek egyházzenei hangversenye az Országos Magyar Cecília-Egyesület rendezésében a városmajori plébánia-templomból. **18.10:** Közvetítés az ökölvívó Európa-bajnokságok döntőjéről. **18.50:** Lászlóffy Margit zongorázik; komoly zene. **19.30:** „Két ifjúkori emlék”. Hunyadi Sándor elbeszélése. **20:** Sport-hírek. **20.15:** Operett-részletek. Előadja a Budapesti Hangverseny Zenekar. Közreműködik Gere Lola és Rösler Endre. **21.50:** Hírek, sporteredmények. **22.10:** Len Baker jazz-zenekarának műsora. Weygand Tibor énekszámával. **23.15:** Csorba Dezső cigányzenekara.

Hétfő 16

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.15:** Hírek. **10:** 1. Verescsagin. (Az orosz flotta és Verescsagin pusztulásának 30. évfordulóján.) 2. Virágos otthon. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Országos Postászenekar; szórakoztató zene. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Szász Edith énekel, Bíró József hegedül zongorakísérettel. **14.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **15.30:** A rádió diákfelőrája: „A legrejtelmesebb hangszer”. **16:** Asszonyok

tanácsadója. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** Kerpely Jenő gordonkázik zongorakísérettel; komoly zene. **17.40:** „Katonák”. Kortsák Jenő elbeszélése. **18.10:** Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvintettjének műsora; könnyű muzsika. **18.45:** Német nyelvoktatás. **19.15:** Hanglemezek; könnyű muzsika. **20:** Szabó Margit és Lehotay Árpád előadójestje. **20.45:** Hírek. **21:** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara muzsikál. Szántó Gyula énekel. Közben kb. **21.50:** Időjárásjelentés. **22.25:** Felolvasás francia nyelven a nemzetközi mezőgazdasági kongresszusról. Irta Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója. **22.40:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene.

Kedd 17

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Tavasz elmékedés 1789-ben 2. Tíz perc egészségügy. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szervánszky-szalonzenekar; szórakoztató zene. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Gáspár Lajos cigányzenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **16:** Bárány Ferenc meséi. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** „Utiképek Mongoliából.” Ligeti Lajos dr. egyetemi magántanár előadása. **17.30:** Hanglemezmozaik. **18.30:** Francia nyelvoktatás. **19:** Ticharich Zdenka zongorázik; komoly zeneművek. **19.40:** A rádió — a rádióról. **20:** „Éjszakai ülésen az angol parlamentben.” Dr. Máth Elek felolvasása. **20.30:** A „Magyar Anyák” Szent István-napi Bizottságának jótékonycélu hangversenye a Zeneakadémia nagyterméből. **Utána kb. 21.45:** Hírek, időjárásjelentés. **22:** Horváth Rezső cigányzenekara. **22.45:** Mohácsi Jenő dr. németnyelvű előadása Herczeg Ferencről. **23:** A Newyork-szalonzenekar műsorának közvetítése.

Szerda 18

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Az arcfényképezés. 2. Szeressük a napfényt. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelző-

szolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárás-jelentés. **12.05:** Dalmáth Lenke zongorázik, Érdy Pál énekel zongorakísérettel. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Hanglemezek; operett-, hangosfilmrészletek, táncdalok. **14.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **15.30:** A rádió diákfélőrája: „A kert tavaszi ellenségei.“ **16:** „Tavaszi ételek.“ Vizváry Mariska előadása. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** Lakatos Gyula és Vince cigányzenekara. **18:** „A pusztai románca.“ Irta Szalay László dr. **18.30:** Nógrády Guidó zenekara; szórakoztató zene. **19.30:** „A virágzó Forsythiától az utolsó aktáig.“ (Emlékezés Móra Ferencre.) Tonelli Sándor előadása. **20:** Spanyol zenekari est a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar és Kentner Lajos (zongora); komoly zeneművek. Utána kb. **22:** Hírek, időjárásjelentés. **22.20:** Veres Lajos cigányzenekarának és Fejes János szalon- és jazz-zenekarának műsora Kalmár Pál énekszámáival.

Csütörtök 19

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar tájak. 2. Tájéleíró versek. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Dénes József cigányzenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** A Mária Terézia 1. honvédegyleget zenekara; szórakoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **16:** „Beszélgetés kislánnyal“. B. Radó Lili ifjúsági előadása. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Sibelka-Perleberg Artur dr.: „Terményeink értékesítése a külföldi piacokon“. **17.30:** A Magyarországi Könyvkötőmunkások Vegyeskara és a Budapesti Haladás Dalkör; kártyadalkok. **18.15:** „A magyar hírhirdetők az indiánok között“. P. Bangha Béla dr. előadása. **18.45:** Hanglemezek; operarészletek, műdalok. **20:** Hangjáték előadás a Stúdióból. „Nehéz manapság férjhez menni“. Hangjáték 3 felvonásban. Irta: Harsányi Grete és Pálosy Éva. Rendező Ödny Árpád. **21.25:** „A Budapesti Nemzetközi Vásár állandó fejlődéséről“. Vértés Emil németnyelvű előadása. **21.40:** Rigó Jancsi cigányzenekara. Közben **22.10:** Hírek, időjárásjelentés. **22.25:** A cigányzenekar muzsikájának folytatása. **22.50:** Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene.

Péntek 20

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszzerű apróságok. 2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója; műdalok, magyar noták. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Állástalan Zenészek Szimfonikus zenekara; könnyű zene. **14.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **15.30:** A rádió diákfélőrája: „Török-magyar párosviadal.“ **16:** „A pálosok.“ Zákonyi Mihály dr. előadása. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. **17.40:** Munkásfélőrá. **18.10:** Sportközlemények. **18.25:** Simonyné Groh Klára hegedül zongorakísérettel. **19:** „Emlékeimből.“ Milotay István előadása. **19.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Giuditta.“ Zenés vígjáték 5 képbén. Szövegét írták: Knepler Pál és Löhner Frigyes. Fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét szerette Lehár Ferenc. Az I. felvonás után, kb. **20.25:** A „Rádióélet“ irodalmi rejtélyversenye. A II. felvonás után, kb. **21.30:** Hírek, időjárásjelentés. **23.10:** Hanglemezek; táncdalok.

Szombat 21

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. A jobbágyvilág humora. 2. Dívatudjónságok. (Felolvasás) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Berend Endre szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Harmonia női énekváltás; karénekek. **14.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **16:** A „Rádióélet“ meseórája. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** Hanglemezek; operetrészletek, táncdalok, magyar noták. **18:** Mit üzen a rádió? **18.30:** Kurina Simi cigányzenekara. **19.30:** „Az élet apró hőstettei.“ Perlaky Lajos dr. előadása. **20:** Operettelőadás a Stúdióból. „Mágnás Miska.“ Operett három felvonásban. Irta Bakonyi Károly. Zenéjét szerette Szirmai Albert. Rendező Kiss Ferenc. Vezényel Polgár Tibor. Utána kb. **22.20:** Hírek, időjárásjelentés. **22.40:** Heinemann Ede és jazz-zenekarának műsora. **23:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene.